

Déliab

Művészeti, Irodalmi,
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

*

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944

július 8.

28. szám

*

Kivánsághangverseny

A MARGITSZIGETEN

Az ország az idén külön napot szentelt honvédeknek, akikkel bajtársaikkal együtt a magyar nép féltő szerelemmel zárt szívébe. A magyar és német kalonabajtársiasság jegyében rendezték meg a Margitszigeten a Honvédnapi kivánsághangversenyét, melyen a budapesti művészvilág színe-java gondoskodott a szórakozásról. A szigeti szabadtéri színpad nézőlerét zsúfolásig megtöltötték a magyar és német kalonák, akik két gondtalan órán keresztül nevettek, örültek, tapsoltak, így köszön-

Udvardy Tibor
énekel

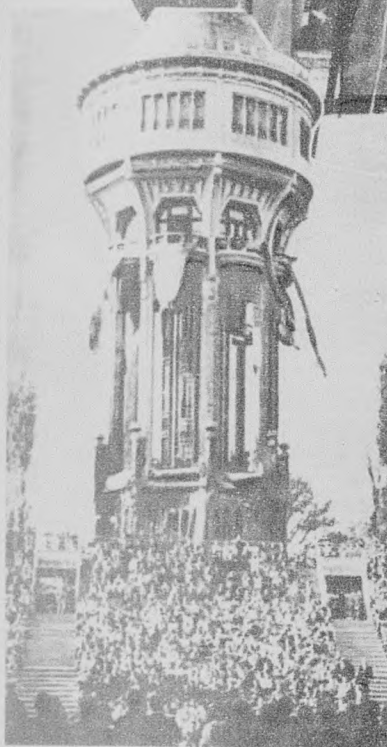
Patoos Kató és Tatár
György táncol

Miklós Lyvia
és Csányi
László

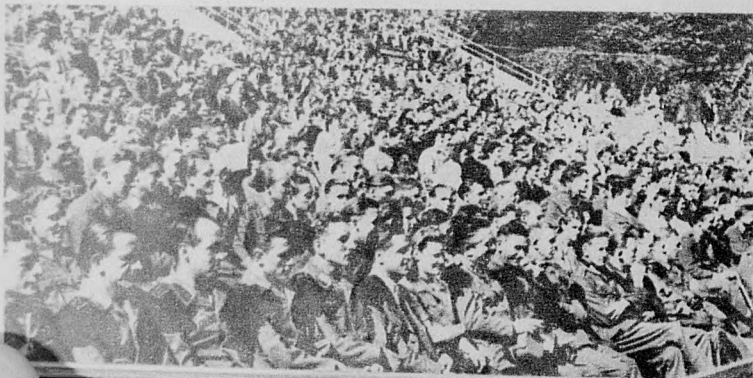

Billesi Tivadar és Muráti Lili páros jelenete

ték meg művészeinknek a nagyszerű hangulatot, szórakoztatást. Tánce, muzsika, pallogó rímek, mókás jelenetek kergették egymást ezen a szigeti mulatságon, melynek dédelgelett közönsége a katoná volt. Művészeink ritkán játszottak, énekelték, táncoltak olyan lelkesedéssel, mint ezen a napon. Tehetségük színejavál ajándékozták néhány vidám órán keresztül a katonaközönségnek, amely bizonyára sokáig megőrzi szívében ennek a hangulatos honvéd-kívánsághangversenynek az emlékeztél.

A zsúfolásig megtöltött nézőtér

Kelly Anna énekel

Bordy Bella táncol

Fényes Aliz szaval

Német és magyar katonaközönség

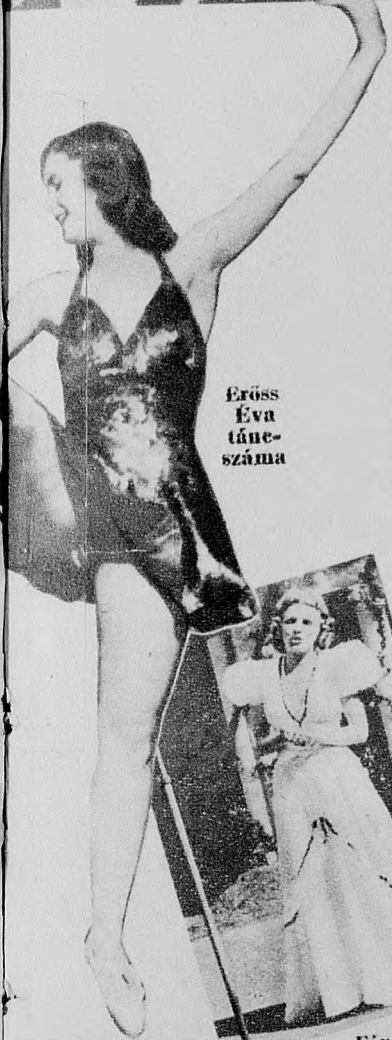
Szal

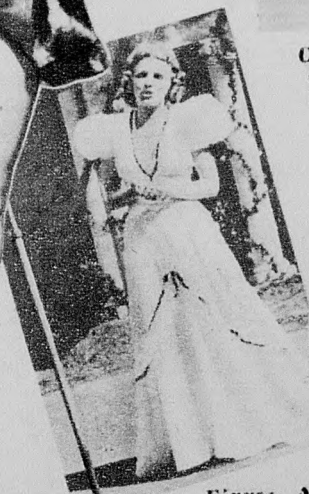
Tapsolnak a katonák

Csányi László
és Ákos
Édit

Eröss
Éva
tánc-
száma

Szabó Honka
énekel

Fényes Aliz,
Muráti Lili a
bazarban

Előkelőségek a páholysorban

Honthy Hanna és Billesi Tivadar kettőse

A Légierők népszerű zenekara

Ajándékot kapnak a szereplők

Pethes Ferenc és Pethes Ferencné jelenete

Mindszenti István nőtázik

Palló Imre

Vitéz Imrédy Béla és Haász Aladár a megnyitó ünnepségen

Magyar Művészek Háza

Péter-Pálkor nyitották meg a Magyar Művészek Házáét, miután a Fészek zilált ügyeit tüzelesen kivizsgálta Palló Imre országgyűlési képviselő. A nemzeti szellemű magyar művészet mestereit üdvözölte megnyitó beszédében és biztosította a művészetünk támogatására szülő nemzetet, hogy az új otthonban egymás kezét fogva meneteleünk a magyar jövőre felé.

A nagyszámú művészi kitünőségek előtt a megnyitó után Oláh György jelölte meg kulturális életünk új feladatait. A lelkes műsor magasszintonalú hangversennyel fejeződött be.

Oláh György, Balogh László min. tanácsos és Turay Ida a közönség soraiban

Oláh György

Filmesek és színigazgatók egyik csoportja

Cserepy László

Vád-és Védőbeszéd a magyar film ügyében

ELMONDJA: CSERÉPY LÁSZLÓ

— Mind a saját nyilvánossága előtt, mind szakemberek zártkörű társaságában védtem a magyar filmet támadói ellen és támadtam az elfogult védekezőket. Boesánatot kérek tehát, ha esetleg ismétlésekbe bocsátkozom, de szempontjaim változatlanok...

Először is azt kívánom hangsúlyozni, hogy a filmgyártás a legnehezebb mesterség a világon. A színház bizonyos közönségrétegeknek játszik, a rádió változatos műsorában ki-ki lecsavarhatja a neki nem tetsző számmal a készüléket — a mozi ellenben a nagytömegekhez szól, az ő sokfajta, különböző, egymásnak ellentmondó igényeiket kell kiszolgálnia. Kétszeresen nehéz a filmes helyzete hazánkban, ahol a világ egyik legkényesebbnek ismert közönségét kell kielégítenie.

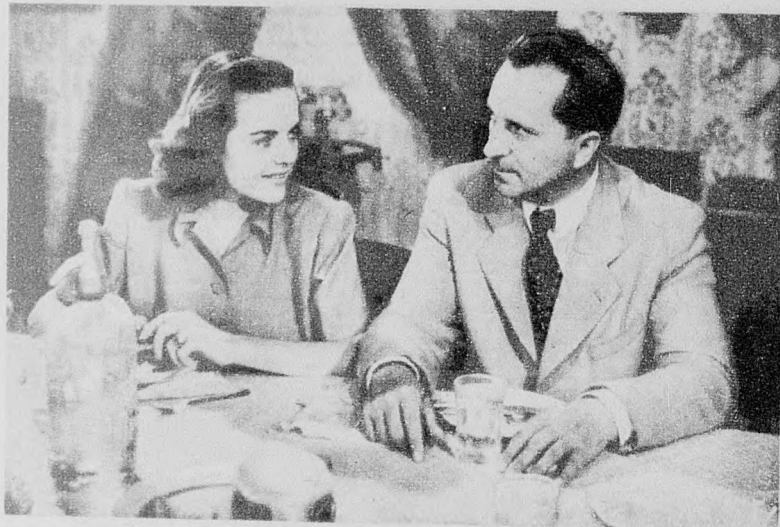
De ezt, valamint a többi nehézséget nem veszik figyelembe, hanem támadnak. Mégpedig főleg olyanok, akik nem értenek hozzá. Pedig megkövetelhetjük a film kritizálójától a dramaturgia ismerete mellett a technikában való jártasságot! Mert a pár évezred óta fennálló színház gondolatból született és kialakította a maga technikáját; a néhány évtizede született film ellenben éppen for-

dítva: technikából jött létre és most igyekszik kifejezni a gondolatot...

Nem követeljük tehát a filmművészettől, hogy a tökély legmagasabb csúcsain mozogjon; talán még a külföldiektől sem, hát még a hazai termékektől, amelyeket úgy szeretünk a külföldiekkel összehasonlítani! Az csak természetes, hogy a mi műveink ezt az összehasonlítást nem állhatják meg... Mi nem csinálhatunk olyan káprázatosan pazar tömegjeleneteket, mint amilyeneket számos amerikai és német filmen láthatunk, mert nincsenek meg hozzá a kellő anyagi eszközeink. És nem dolgozhatunk fel olyan mélyenszántó lelki problémákat, mint a franciák, mert szigorú cenzuránk nem engedi meg bizonyos témák felhasználását filmen... Tehát nekünk nem más nemzetek előnyeit, értékeit kell utánoznunk, hanem zsenialitással kell pótolnunk a nemlétező anyagokat és arra kell törekednünk, hogy a megengedett korlátok között is művészi finomságot vigyünk produkcióinkba.

Igen, mindenekelőtt filmjeink művészi színvonalának emelésére kellene nagyobb gondot fordítani, ahelyett, hogy üzleti eredményekkel kérkedünk, amik úgysem tévesztik meg a szakembert. Egy-egy siker a rendkívüli idők szüleménye is lehet.

Mert amíg nem igyekszünk a jelenen — vagy mondjuk, a múlton — változtatni, addig folytatódnak a támadások. A támadások, amelyeket jóindulat vezérelhet ugyan, de leg-

Peisőczy Irén és Páger Antal a „Harmíncadik”-ban

Miénk a jövő!

Az Ufa új filmje megdöbbentő rajzát adja a párizskörnyéki békekötés békóiban vergődő Németországnak, amely fölé már kinyújtotta karmát a bolsevizmus réme. A nemzet Hitler vezetése alatt önmagára talált s az új lobogó köré sereglett hősi elszánt-sággal az ifjúság is. A Hitler-ifjú ennek a történelmi filmnek a hőse s szerepeit néhány fiatal színészen kívül a berlini Hitler-ifjak s leányok játsszák.

A szereplők és a ruhatár

Jelenet az „Angyalt vettem feleségül” c. darabból

Rév István

A magyar bábszínház jövője

A bábszínház ősi szórakozás-vágyja, amely a középkor óta olaszoknál, spanyoloknál, franciáknál már intézményes keretekben, azaz szervezett színházvezetés mellett is megnyilatkozott. — Magyarországot szinte kihagyta fejlődéséből. Az a páréves kísérlet, amely Budapesten Rév István igazgatásában olyan jól bevált, — idestova odajut, hogy már törzsközönseget tud kiérmelni a maga számára. A nehezen meghódítható budapesti közönség, amely a kísérletező jellegű művészi próbálkozásoktól általában inkább húzódozik — most mégis felfedezte és elfogadta már a bábjátékban rejlő érdekes arisztikumot.

A budapesti népszerűség, amelyet egyedül magarahagyottan szerzett meg Rév István, kötelezi őt arra, hogy utánajövő bábjátékos nemzedék is legyen. Erre azonban az anyagi feltételek

hiányoztak, csak a kultuskormányzat kihirdette pályázat hozott új fordulatot. A kultuskormányzat ugyanis még a múlt évben kihirdetett egy pályázatot a sajátos műfaj ápolására és fejlesztésére. Művészeti érdeklődésű egyetemi hallgatók adhattak be erre a pályázatukat s a hosszú kritikai felülbírálás után végre most döntöttek az ösztöndíj sorsáról. Eszerint a pályázók közül Bod László képzőművészeti főiskolai tanársegéd nyerte el a díjat. Rév István irányítása mellett megtanulja a bábjátékhoz szükséges különleges rendezői tudnivalókat és dramaturgiai ismereteket.

A kultuszminisztérium a jövőben is további pályázatok kiírásával segíti elő a bábjáték művészeti fejlődését és művésztanpóllását. Budapest közönsége örömmel szemléli ezeket a jelenségeket s bizva tekint a Nemzeti Bábszínház jövője elé.

Jelenet a „Toldi”-ből

Alkonyat előtt

REGÉNY. — IRTA: ROZVÁNYI VILMOS (1.)

Ó, hogy félti őt! ... Nem, nem, Mária nem csalódott; ha akarja ma eljuthat ehhez az emberhez. Túl a fegyelmezett arckifejezésén, hideg nézésén túl eljuthat akár a könnyes, kimondott vallomásig. Félti őt önmagától: ez az az érzés, amelyet Mária elsősül vár ettől a férfitől, aki majd ...

Most nagyon ügyesen kell felelnie és kell felelnie:

— Actól függ, minek akar örülni, professzor úr ...

Vigyázzon, hogy az iménti kihívás valahogy bele ne csendüljön a hangjába.

A férfi, aki eddig a fotójban ült, most feláll és elindul feléje.

— Várjon, Mária! — Ó, megint a keresztnéve! Ma már egész nap és talán már nem is fogja abbahagyni. — Várjon, Mária, pontosabban fogom megkérdezni: csak féltő gyerekek érzik-e magát velem szemben, vagy pedig ezt a helyet is valóban az otthonának tudja-e? Olyan otthonnak, mint azt a régít. Olyannak, amellyel szemben semmit sem szabad elkövetnie többé ...

Bátortalan gesztussal mutatja körülöttünk a laboratóriumot. Az „otthon” szó hangsúlyát kellett megérteni. Mária megértette. De az az utolsó mondat! ... „Amellyel szemben semmit sem szabad elkövetnie többé” ...

Ha most elsírja magát, beszélnie kell az okáról: az elmúlt, házon kívül töltött rettenetes, felelőtlen félóráról ... Most nem! Nő voltát most nem rendeli alá becsületes emberségének ... Csak most az egyszer nem!

Mert reszket, hogy ez a hangulat el ne romoljék ... Inkább nem felel ... De aztán hallgatni sem lehet tovább. A terem egyre szürkébb. Alkony lopakodik be az ablak fehér vászonfüggönyén át, amely az imént a bukó nap fényében aranylapként ragyogott még.

— Szeretek itt élni.

Tudja, hogy nem elég ennyit mondani s akarja is folytatni, de váratlanul nehéz zuhatag szakad rá.

— Nézzen rám! — Olyan hangosat csattan a férfiszó, hogy mindketten beleremegnek. Keze a férfi keze szorításába préselődik s szinte fáj. — Nézzen rám! Ötven éves vagyok, én tölem nem várhat ostoba, érzelmes fecsegéseket. Még nem felelt. Ha tőlem még több szót vár, hiába várja ... Ezt értse meg! ...

Mária feloldó ütéseknek érzi a goromba kézszorítást és a kemény szavakat. Ó, ha a férfi folytatná, akkor elsírhatná magát! Mert most jólesnék a könny, a sírás, valami önfelelt nehéz sírás.

De sírni most, itt azt jelentené, hogy gyerek sírta el magát, egy hazafutott, ijedt gyerek. Ő nő akar lenni, nő, akit várnak, akit megtaláltak! Mondani? Egy szót sem lehet ... A nagy szó nevelésesen eltörpülhetne s az őszinte, kicsi szó nem nőhetne meg akkorára, hogy azt, ami lelkében van, kitölthetné.

De felelni kell! ...

Mária néz a professzor szemébe. Lassan maga elé emeli a szorító férfi kezét. Az összekulcsolódó két kéz ott remeg a két ajak között. És Mária megelőzi a férfit: hirtelen megcsókolja a professzor kezét.

V.

Másnap, amikor találkoztak, szégyelték fellobbant indulataikat. Nem szóltak egy szót sem a tegnapról. A lombikok között megszokott beszélgetéseiket folytatták s igyekeztek hangjukat a munka közönyében tartani. Jóideig sikerült.

Sikerült úgy tenniük, mintha a régi, egyszerű munkatársi viszony volna kettejük között. A professzor azután egyszer mégis csak leejtett egy finom, kis lombikot. Riadtan nézte egy darabig a lába előtt csillogó, apró üvegdarabokat:

— Örültség! ...

A szót másodszor is elmormogta, de egészen halkán. Nem szánta a leány fülének. A leány

arcán azonban mégis átvillant egy könnyű mosoly s ezt az előnyt a tanár úr nem adhatta. Csöndesen rálépett a cserepekre. Fölényesen, közönyösen :

— Hozzon ide egy másikat... Egy másik lombikot!

A közöny nagyobbat csattant, mint akarta. A leány arcáról eltűnt a kedves, figyelő mosoly s nyugodt lépéssel hozta az új üvegszerszámot. Egyszerű mozdulattal adta oda :

— Kár megismételni a kísérletet... Ez a folyamat nem végződhetik más eredménnyel, mint eddig. Legfeljebb talán, ha a hőfokát megváltoztatjuk...

Lehetetlen volt nem szembemosolyogniok egymást... A professzor úr megpróbálta tudós közönyét az eseményekkel szemben tovább játszani: nem sikerült. Meg kellett fognia a leány kezét, akárcsak tegnap :

— Igaza van, Mária!... És attól tartok, hogy magának ebben a laboratóriumban ezentúl egyre több lesz az igaza, mint nekem... Én nem akarok engedni a biztos tudomásaimból; félttem azt a kis kört, amelyet eddig az én kutatásaim derítették fel és ez nagy baj!... Változtatnom kellene a meggyőződéseimhez való ragaszkodásomon...

Aztán egészen furcsa szomorúság volt az, ahogyan hozzátette :

— Már rég nincsenek újabb eredményeim s látom, hogy a fiatalok mosolyognak rajtam... Nem merek új színeknek, új elgondolásoknak nekivágni...

Mintha valami hűvös, józanító légáramlat csapott volna át a laboratóriumon: Mária érzi, hogy csodálatát nem szabad részvétre váltania ezzel a férfival szemben, mert megsérti vele őt is, magát is. Valóban közönséges és értéktelenné válnék minden körülöttük.

— Ne tartsa meg az óráját!...

Mária még jóformán ki sem mondta s máris megbánta, hogy ilyen értelmetlenül szőtt bele a férfi életébe. A jó ég tudja, mi történt vele! Elképzelhetetlenül ostoba valami jutott eszébe. Ha már a professzor kezében összetört egy lombik, akkor összetörheti eddigi életformáját is. A professzor!...

Hirtelen megújtálta ezt a szót. A „professzor” az ő számára már semmit sem jelent... Szeretné keresztnevével szólítani ezt az alkonyat előtt felébredt férfit, de szörnyű: — nem jut eszébe a keresztneve!...

— Magának is joga van lemondani az óráját, — nyögi ki végül is elkeseredetten. — Mások hetenként megteszik... Maga is megteheti életében egyszer... Maga!...

Ijedten villan egymásba tekintetük. A rangtalan, közvetlen „Maga” mehökkenti mindkettőjüket. A leány restelkedik miatta; a férfi is. Mária tekintete bocsánatot kér, a férfié megbocsát.

— Igaza van, Mária!... Irja ki a fekete táblára, ne hogy fölöslegesen lopjuk a hallgatók idejét. Irja ki, hogy gyengélkedésem miatt, vagy várjon csak!... Inkább írjuk azt, hogy hivatalos és halaszthatatlan más elfoglaltságom miatt... Jaj, Istenem, de ha egyik sem igaz!...

Oly természetesen adódott, hogy Mária felszabaduló jókedvvel odasurranjon a füllentés izgalmas vergődő „profhoz” és megölelje azzal a kacagó vidámsággal, ahogy a nagy igyekezetű, de ügyetlen gyerekeket szokás :

— Nem kell hozzá semmiféle indokolás!... Ilyenkor nem indokolunk meg semmit. Még akkor sem, ha egyetemi tanárok vagyunk...

És Mária kötekedő, de egyben dédelgető mosollyal, közvetlen közelből néz a borongó, tudós szemekbe... A férfi észre sem veszi, hogy felnyúl ültéből az eléje hajló, karcsú leányderék felé és meg is érinti. Megérinti, sőt könnyedén tartja is egy-két pillanatig finoman remegő ujjal :

— Milyen furcsa ez! — tűnődik a professzor máskor elképzelhetetlen mozdulata közben. Minden szónak, amit kimondunk, valami különös távlata van. Mintha valami bolond, tréfálkozó bükröt tartanánk magunk elé: mindent másképp látunk... Vagy maga nem így van vele, Mária?...

— Dehogy is nem!... Még hallani is egészen másképp hallok, mint azelőtt...

Felcsattanó nevetésüktől azután mégis megijednek, mint a csínytevő gyerek, amikor csakugyan tetőik az ablak, amelyet célbavett.

Felegyenesednek, tekintetük kijózanodik...

A férfi becsengeti ajt: ztjét :

— Irja ki, kérem, a táblára, hogy ma nem tartom meg az előadást...
Igen, így a legegyszerűbb! Nem biztos, hogy akar ő, akár Mária le tudták volna írni ezt a „könnyelműséget”... Remegett volna a kezük.

Az altiszt csodálkozása elől mindketten elfordulnak. Mária szórakozottan néz ki a laboratórium ablakán, a professzor pedig az írósztalán motoszkál céltalan tétovázással.

Az altiszt végül is kimegy s ők ketten egy közeli rádió ideszűrődő muzsikáját hallgatják önfeledten... Az a muzsika most hirtelen kattan egyet: „Adásunkat bizonytalan időre megszakítjuk”...

Még ez a riasztó mondat is mást jelent most az ő számukra. A professzor megkönnyebbülten felsóhajt: mégsem kell lelkiismeretlenkednie! Maga az egész világkatakizma siet a segítségére, hogy feloldja a lelkiismeretfurdalás alól... Mária is felnevet:

— Ugy van, professzor úr!... Adásunkat bizonytalan időre megszakítjuk...

— Ó, már megint!... Megint más az értelme minden szónak. Az egész világnak!... Milyen érthetetlen, különös léz ez!

A professzor odamegy Mária mellé és ő is kikönyököl a laboratórium ablakán. A rádió sorra mondja be a veszélyeztetett körzeteket és ők ketten nem törődnek vele. Nem törődnek vele, hogy a halál közeledik Budapest felé, csontmarkát sóváran edzi ideges szorongatással. Nézik a parkot s egymás lélegzetét figyelik. Szeretnék egymás gondolatait kitalálni, de ezzel nem fásztják magukat sokáig. Érzik, hogy valamiképpen bizonyára egybeforrott a hangulatuk s gondolataik sem lehetnek távol egymástól... Nem jut eszükbe az életüket félteni: nem tudják a világot sem lehetnek távol egymástól... Nem jut eszükbe az életüket félteni: nem tudják a világot a kettejük élete nélkül elképzelni. Ez a két szép, színes élet, amelyet most sugároz minden ideg-száluk, hozzátartozik a földön mindenhez: az előttük bólogató fákhöz, az éghez, a levegőhöz, a hirtelen elnémult városhoz, amelyben most talán mély, emberi titkok indulnak el nesztelen lépéssel az emberek szívében és eszében át.

Egy pillanatra sem jut eszükbe, hogy a rémület akar elterpeszkedni fölöttük.

— Menjünk el valahova!...

Ennek a szónak is furcsa a visszhangja bennük. A bizonytalan „valahova” is többet jelent megint: utat, amelyre mintha nem mernének rálépni; célt, amelyet nem látnak tisztán. Csak azt érzik, hogy el kell indulniok — valahova.

— És ez a valahova!... Erről nem akarnak semmit sem előre megtudni. Jöjjön, ahogyan akar és mindig meglepetésként. Minden új pillanat legyen váratlan, akár örömet, akár fájdalmat okoz...

— Micsoda örültség! — motyogja ezekre az ellenőrizhetetlen hangulatokra a férfi és boldog szédüléseit holmi fizikai megbetegedésnek véli. — Nem tudom, mi van velem...

A halántékát szorongatja s nem érti, miért üvöltöznek feljűk a kerten át rohanó altisztek:

— Az óvóhelyre, méltóságos uram!... Tessék már sietni, baj lesz!... Kisasszony, tessék levinni a tanár urat!...

Ekkor döbbsenek csak rá, hogy valami más világ van körülöttük, mint az a zengő, színes, gazdag béke, amelynek olyan nagyon örülnek, hogy nem is tudnak tőle egyebet tenni, mint mosolyogni. Látnak rohanó embereket, akik menekülnek az életükkel, hogy elrejtsek valahova a halál elől s ők ezeket a perceket még annak is nyugodtan megmutatnák. Még a halálnak is!...

Mária feleszmél s most hirtelen belekarol a férfiba:

— Istenem, csakugyan!... Menjünk!

Távoli dörrenések sürgetnek. A halálos csönd is megbolydul körülöttük s megindulnak az ajtó felé. A férfi kivonja karját a leány karolásából s most ő veszi át tőle az életvász szerepét. Féltő kézzel megöleli vállain Máriát és viszi az ajtó felé:

— Menjünk csakugyan!...

A megvillanó félelem azonban, mire az ajtóig érnek, elhagyja idegeiket... Megint megállnak s már nem törődnek azzal, hogy a többi embernek mi rettegése, szörnyedése van a földön. A férfi előbb homlokukra csókolja a leányt, aztán ott maradnak az ajtó előtt összeleplekezve, mozdulatlanul. A pillanat olyan különös, hogy még a halált sem érzik rémületesnek... Sőt!... Mintha ebben a pillanatban éppen az válhatnék a legszebb befejezéssé!... És nem mentek le az óvóhelyre, a többi ember közé...

VI.

Ezt a hangulatukat azonban nem folytathatták a végtelenségig. Ott, a laboratórium ajtaja előtt, suttogó, halk szavakkal egészen más világot beszéltek meg maguk között: más embereket és más nemzedékeket. A bombák zuhogása csak pillanatokra eszméltette őket a mára. De ilyenkor megint megszorították egymás kezét és nem féltek...

Csak akkor jöttek zavarba, amikor mégis meg kellett jelenniük — a többi ember között...

Amikor egy feneketlen, embertelen dühvihar már elszárgult a város fölött és kint újra megindult az emberek élete. Nekik is be kellett állaniuk a régi sorba, hogy ott folytathassák, ahol elhagyták...

Az órát már úgysem lehetett megtartani s az altszűnik ki sem kellett írnia a táblára, hogy a tanár úr — életében először és nyilván utoljára — könnyelműsködött... Nem tartja meg az óráját!...

— Istenem, hány ilyen szép órát hagy a világ kitöltetlenül!...

A leány sóhajtása őszinte volt, mert mindig örömmel hallgatta a férfi előadásait. A „professzor” mindig egyszerűen, szellemes színességgel beszélt: ezért zsúfolódtak még idegen szakok hallgatói az előadásán...

A leány sóhajtására azonban a professzor úr idegesen megrázkódott:

— Hagyjuk, kedves!... Nincs értelme arról beszélni és erre szeretnék magam körül mindenkiket megtanítani, mit hagytunk vagy mit veszítettünk el... Senki sem veszít semmit, ha a következő napját még jobb szándékokkal éli és nem törődik a halállal... Az embereknek az a legnagyobb baja, hogy túlsokat törődnek azzal, hogy egy-egy vállalkozásuk végén élnek-e még vagy már halottak. Az elhatározásainkat kell szeretnünk! És mennünk kell utánuk... Nézzé ezt a folytatást!

Kint jártak már az utcán, amikor a férfi ezeket mondta és széles gesztussal szétmutatott maga körül:

— A folytatásról beszéltek... Mondja: nem megrendítő, hogyan rohannak az emberek egymás segítségére?... Köztük most talán az a legboldogabb, aki a leghalálosabb ellenségét ki tudja kaparni az elmúlásból, a megsemmisülésből... Ez a legősibb emberi ösztön és a világ ennek az ösztönnek az ellenére igyekszik élni... Hát nem megdöbbentő ez, Mária?... Ne feleljen!... Tudom, hogy úgysem elégittem ki ezzel az egyszerű megállapítással... De az, ami kettőnk között most történik... A szebb élet!...

A férfi hangja elfűl. A leány mukkanni sem mer. Pedig szólania kellene!... Ám olyan semmiségek, jelentéktelenségek jutnak eszébe! Hogy most álljanak meg, mert nem lehet az úttesten átmenni. Jó lenne valahol ülni, amíg az élet újra-zúdulása első ütemeit kitombolta. Aztán lehet újra tovább elmélkedni a szebb és jobb emberi életben, amelyet mindenképpen meg kell teremteni.

Nem szólhat; csak egy-egy mozdulattal vagy kézzorítással állítja meg a férfit a gondolatai után való iramodásában:

— Nem azért, mert magam szegény gyerekből vertem fel magamat magas, tudós állásokba... Mária, nem azért!... De higye el: az emberek boldogtalansága nem szűnik, még csak nem is csillapul, amíg nem lesz mindenki hozzánk hasonló. Amíg az elfoglaltságnélküli szeretet ki nem irtja a gyűlöletet. Miért rohan rám a világ túlsó végéről egy-egy tudatlanság?... Mert van még tudatlanság és pedig rengeteg ezen a földön!... Az, hogy én szeretem magát, másféle, mint ahogy az ilyesmi történni szokott... Ugye, le tudjuk élni két egymást kölcsönösen megbecsülni tudó ember életét?...

A leány kacagása csak azért volt bántó, mert körülöttük a többi ember nem érthette meg, hogy itt egy boldog valaki nevet. Nem egy hirtelen ötlet vidámságán, hanem valami egészen másan...

A vallomásra váró nő izgalma oldódott fel Máriában...

A leány nevetésének a restelkedésében még jóideig némán siettek egymás mellett. A professzor később, amikor már úgy érezte, hogy kimenekedtek a figyelő emberek közül, csöndesen megjegyezte:

— Keressen egy másik otthont is. A laboratórium már nem lesz elég otthonunk! A formásokokat is intézze maga... Én azokhoz nem értek.

Mentek tovább az utcán, az életben át és — az emberek között...

(Vége)

KÉPES HÍRADÓ

Darvas József, a népi irodalom írói gárdájának egyik legjobb tagja, aki több könyvvel szolgált a hazája és népe, valamint irodalma ügyét — legutóbb, az elmúlt évadban a színpadon szólaltatta meg a magyar falu égető problémáit, a „Szakadék” című nagy sikert aratott a közönség szemében éppen úgy, mint a kritikusok előtt. Azóta a filmkörökben is több alkalommal felvetődött már a terve annak, hogy a „Szakadékot” filmreviziójék. Eddig a szereposztás kérdése volt nagyon kérdéses, azonban, mint értesültünk, ez a része is megoldás felé közeledik. A darab mellett a Délibáb a bemutatás idején is kiállt teljes mértékben — s ezt a tervet is nagy örömmel üdvözljük: itt az ideje valóban, hogy népi tárgyú filmek kerüljenek a műtermekbe.

Barsi Ödön „Az ördög hegedőse” e. regénye az év egyik legnagyobb könyvsikere

A Székesfővárosi Zenekar Händel „Messiás” e. oratóriumát adta elő a Károlyi kertben neves operaénekesek közreműködésével

Preszly Béla tűzoltóparancsnok kiváló kultúrérzékkel vezeti a segédszolgálatra berendelt légo-legénység szórakoztató műsorát, amellyel a pihenő órákat vidámitják fel a maguk számára és a meghívott vendégeknek a légo-tisztesek és legénységek. A műsor összeállítása mellett Preszly alparancsnok maga is részvesz remek kis egyfelvonásosaival a fiúk érdekes munkájában

Preszly Béla tűzoltóalparancsnok egyfelvonásosai nagy sikert arattak a tűzoltóműkedvelők előadásain

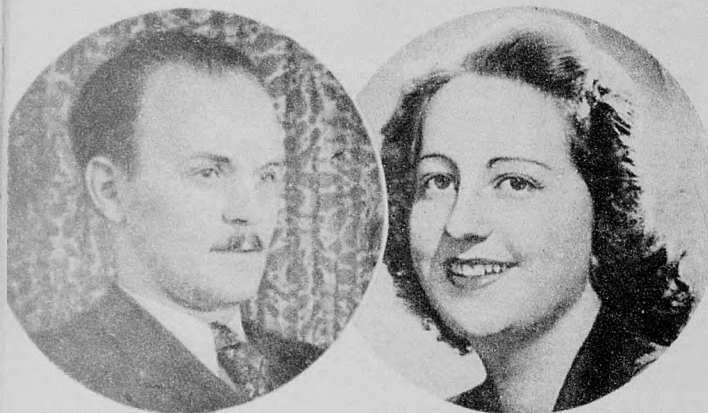
A Székesfővárosi Zenekar nagy népszerűségnek örvendő szabadtéri hangversenyei során, esütörtökön, Péter Pál ünnepén előadásra került a nagy klasszikus német zeneszerző Händel: „Messiás” e. oratóriuma. Az énekszólókat Farkas Ilonka, Máthé Jolán, Szabó Miklós és Lillassy György, a m. kir. Operaház tagjai énekeltek, a BHÉV

Liszt Ferenc-kórust Laskó Emil karnagy vezényelte.

Igazi háborús ok miatt maradt el az Erzsébetvárosi Színház egyik multheti előadása. Egy légitámadás után köztudomásúlag több helyen elégtelenül működött a vízvezeték nyomóereje; így az Erzsébetvárosi Színházban is. A tűzoltóság pedig ellenőrzi, hogy a színházakban esetleges tűz kiltörése esetén elegendő víz áll-e rendelkezésre? Mivel a színház e napon nem felelt meg ennek a követelménynek, az előadást nem lehetett megtartani.

Budapest kerületi 4x1500 méteres váltófutóbajnokság győztese a MAC csapata (Szabó, Gyergyói, Garai és Dudás)

Bán Károly az Operaház segédrendezője most tartotta esküvőjét Szalay Eszterrel a tehetséges fiatal operaénekesnővel (Csiszár és Sárdi felv.)

Lapunk külön beszámolót szentelt a színészek és újságírók úrnapi labdarúgómérkőzésének a Margitszigeten. A fővárosi eseményt követte a vidék is: a héten a kassai színészek mérköztek meg a helybeli újságírókkal. A kezdőrúgást az éppen Kassán vendégszereplő Muráti Lili és Vaszary Piroska végezték.

Szalay Károly, aki tavaly a Győr-Szombathely városokban működő színházzal igazgatója volt, az idén Győr mellett Sopronban is működik, valamint Pápán, ahol máris megkezdte új szezonját a Luxemburg grófjával.

Cserépy László, a jeles filmrendező hungáriakörúti lakásának egyrésze bombatámadás áldozata lett. Szerencsére nem érte bomba csak egy közeli

V. Keeskés Józsefné a kolozsvári operatársulatnál vendégszerepelt (Vajda M. Pál kép)

A Sportesarnokban nagyszerű hangversenyt rendeztek a magyar-német katonák számára

találal lényegében rongálta meg egyik szobáját és fürdőszobáját.

A rádió igazgatója mindkét nyári operettel műsorába vette. A „Cserebogár, sárga cserebogár” című Erdélyi-művet már közvetítette, a „Szaklók magával” című Létrazenés vígjátékra pedig szintén hamarosan sor kerül.

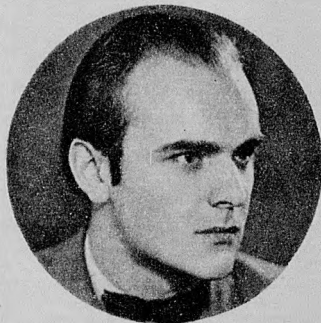
Az utóbbi évek magyar irodalmának egyik legnagyobb sikere volt Nyírő József „Úz Bence” című regénye, amelyet eddig nyolc nyelvre fordítottak le. „Úz Bence” most újabb hódításra indul. Nyírő József levelet kapott az egyik nagy külföldi kiadó-vállalattól, amelyben értesítették, hogy a regény

spanyol fordítása is elkészült. Úz Bence még az ősszel a spanyol olvasók asztalára kerül s bizonyos, hogy a spanyol közönség is nagy érdeklődéssel olvassa majd ennek a remek székely legénynek hamvasan úde, Erdély csillogó, friss levegőjét árasztó történetét.

*

Egy vidéki cipész fiatal lánya gyönyörű hangjával egy templomi hangversenyen páratlan sikert arat. Ezzel az érdekes epizóddal indul a jövő héten a Délibáb új, folytatásos kisregénye, melyet Mados György írt. Mados György nevét izes, hangulatos el-

beszéléseiből jól ismeri a Délibáb közönsége s biztos, hogy az író új regényét is szívesen fogadják lapunk barátai.

Ertsey Péternek „Neve se volt” címmel verskötete jelent meg (Verebélyi kép)

A kolozsvári Nemzeti Színház utolsó bemutató előadása Shakespeare „Makrancos hölgy” c. vígjátéka volt. Görbe János tehetségének új színeit csillogtatta Petruccio szerepében. A zsémbes Katalin szerepében Sallay Kornélia aratóft sikert. A darabot Kőmives Nagy Lajos rendezte. A szép és stílushű díszleteket Varga Mátyás tervezte.

A kolozsvári „Tannhäuser” utolsó előadásában Venus szerepét Turján Vilma helyett Mészáros Erzsébet játszotta. A bemutatón Turján Vilma igen nagy sikert aratott, de a színház vezetősége Mészáros Erzsébetnek is alkalmat nyújtott, hogy tehetségét a kiálló előadás keretében ezáltal is megcsillogtassa.

Megkezdődtek a próbaelőadások a kolozsvári operában. Hír szerint az igazgatóság több új énekest szerződtet a következő évadra. Felfrissítik a balettkart is. A zenekar is új tagokkal bővül.

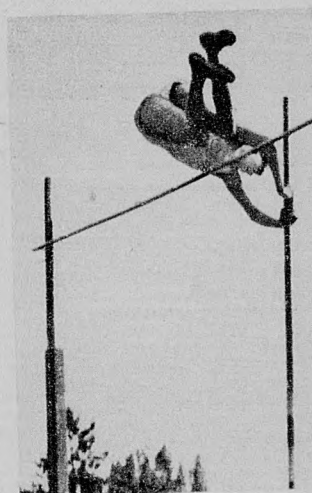
Ignác Rózsa, a kiváló írónő új darabot írt. A darab problémája rendkívül érdekes: a szülők, apa és anya párharcaiba beleavatózik a fiú, aki éppen a darab három felvonásának lepergése idején esik át szintén igen nagy lelki változásokon: a pubertáson. Az erős lelkű fiatalember olyan energiával küzd meg saját problémáival, hogy végül az elváltástól tartja vissza szüleit is. A kérdést rendkívül fordulatosan taglalja Ignác Rózsa.

Innocent-Vinceze Ernő, a magyar színpadi irodalom történelmének kiváló ismerője, új darabot írt. A pár évvel ezelőtt a Vígyszínházban bemutatott társadalmi színműve után most régi témájú történelmi darabot írt. A darab a régi középkorba visz, Gambrinusról szól, a sörkirályról, annyi humorral és bővérű életkedvvel, amennyit csak a középkor élet- és élvezetvágya előír. A közönségsikernek ígérkező versedarábot egyik előkelő magánszínházunk adja elő.

A síktutás döntője. Első: Krilánszky BBTE

Az ifjúsági bajnokság gátfutás döntője. Győzött Villányi MITS

Magyarország ifjúsági rúdugró bajnoka: Zsitvay MKTSE

Az ifjúsági távolugró bajnok: Péterffy, szekszárdi levante

se
je-

H É T F Ő

július 10

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Heggellé zene.

Közben

7.00: Hírek, közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.30: Országos Postazenekar. Vezényel Bördögh János.

9.40: Kedvelt szalonzenekarok.
10.00: Hírek.

10.10: Délelőtti muzsika. I. rész: Zenekari művek; II. Hangszerszólók; III. Operarészletek.

11.40: Balassa Bálint sírjánál. Kiss Ibolya dr. előadás.

12.00: Harangszó, Fohász, Himnusz.

Utána: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

1. Johann Strauss: Denevér, nyitány; 2. Losonczy Dezső: Alföldi képek, kis szvit három tételben; 3. Kochmann: Mazurka; 4. Stefániai Imre: a) Estrel'ita; b) Panchito, két tangó; 5. Szücs János: Mosoly, keringő; 6. Vincze Ottó: Espresso, keringő; 7. Rixner: Azurkék égbolt, tangó; 8. Eisemann Mihály: Három kis darab; 9. Pécsi József: A csepürágó; 10. Pécsi József: Fatime szerelmi dala; 11. Nagy Frigyes: Tiroli tánc. Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Hulezky László szalonzenekara. 1. Huszka: Jurátus induló; 2. Ifj. Jákfai Gömbös Gyula: Vége a nyárnak, dal; 3. Fehér István: Törpék álma; 4. Rixner: Fickó, polka; 5. Hulezky László: Van egy világ, lassú keringő; 6. Micheli: Olasz dalok.

2.30: Hírek.

2.45: Egy óra könnyű zene.

3.45: Aki a könyvnyomatást feltalálta, Ziegler Gyula előadása.

4.10: Budai Mandolinzenekar. Vezeti Horváth Zoltán. 1. Salvetti: Alpesi nyitány; 2. Verdi: Traviata, ábránd; 3. Ujvári: Harmatos rózsza, keringő; 4. Langer: Nagymanácska, Ländler; 5. Áts Tivadar: Zenélő óra (Horváth Átirata); 6. Horváth Zoltán: Tangószerenád; 7. Hortobágyi Sándor: Budai polgárok, induló.

4.45: Időjelzés, hírek.

4.55: A Melles Béla-zenekart vezényli Várhelyi Antal. Közreműködik Katona Magda. 1. Bellini: a) Norma nyitány; b) Alvajárók, ária (Katona); 2. Braga: Szerenád; 3. Ardit: Parla, dalkeringő (Katona); 4. Buday Dénes: Csodatükör, balettzene; 5. Lehár: Pacsirta — Akkor vagyok boldog (Katona); 6. Buttykay Akos: Capriccio.

5.30: Egy vadászotályunk 27 légigyőzelme két nap alatt. A közvetítést egy katonai repülőterről vezeti vitéz Járomy Árpád százados.

5.50: Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok — nyitány. (Hangjelez.)

6.00: Erdélyi költők. Toma László verseiből előad Nászódi Sándor.

6.15: Boros Lajos cigányzenekara muzsikál.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar-német katonaóra.

8.00: Többet tud az apjánál. A nagy mérgesek. Népmesék. Elmondja Hosszu Zoltán dr.

8.15: Ismered-e a hont? Innocent-Vincze Ernő előadása Hanglemezekkel.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Telemann: Nyolcas. Versenymű három szőlőhegedűvel. Előadja Szentgyörgyi László (I. hegedű), Dömötör Tibor (II. hegedű), Sallay Iván (III. hegedű), Kocsis József (IV. hegedű), Antalffy Miklós (mélyhegedű), Hubert Lajos (gordonka), Hajdu Árpád (nagybőgő) és Dausz Ferenc (zongora). Részlet a Filharmoniai társaság tagjaiból alakult kamaraegyüttes április 12-i vígadóbéli hangversenyéből. Hangfelvétel.)

10.35: Falvai Mihály énekel. Zongorán kíséri Aigner Pál. 1. Tosti: Egy csokodért; 2. Leonecavallo: Mattinata; 3. Künneke: Én vándor vagyok (Végh Vilma fordítása); 4. Lehár: A mosoly országa — Szu-Chong belépője; 5. Kiss-Angyal Ernő: Erdélyi dal.

10.50: Szórakoztató zene. 1. Pedrotti: Mindenki álarchan, nyitány (milanói Scala zenekara, vez. Carlo Sabajno); 2. Gilbert: Martha, spanyol dal (Gigli); 3. Sadero: Amuri, amuri (Toti dal Monte); 4. Escobar: Pavana és rögtönzés (EIAR zenekar, vezényel Petralia); 5. Buzzi: Olasz dal (Pataky Kálmán); 6. Ardit: Koloraturkeringő (Szabó Miklós fordítása, Szabó Honka); 7. Stauch: A tatár nő, operatárszettek (zenekar,

vez. Hans Bund); 8. Delettre: Barátom a szellő (Lucienne Boyer); 9. Josef Strauss: Dynamidák, keringő (Telefunken-zenekar); 10. Fries Károly—Kovács Kálmán: A sziv, slowfox (Keresztessy Mária); 11. Raimondo: Irj nekem (Tino Rossi); 12. Fehér István: Okos ember nem jár a tufra (Buttola Ede tánczenekara); 13. Vincze Ottó: Egy dall zongorázom (Szücs Stefi); 14. Buday Dénes: Mondd, miért vársz (Váraljai verse, Koncz András); 15. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de csinos (Nemes Rózsa).
11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 233,5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415,5 méteren

6—8.00: Gondülő derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.

10.00—11.40: Budapest I. műsora.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohása és himnusz.

Utána

4.10-ig: Budapest I. műsora.

4.45—5.00: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven Budapest II.-ről.

5.30: Klimkovics Lenke zongorázik. 1. Bach: Preludium és fuga; 2. Chopin: Etude, ciszmoll; 3. Liszt: Desz-dur koncerttűd; 4. Schumann: Lendület; 5. Grieg: a) A tavaszhoz; b) Pillangó.

5.55: Harminc éve halt meg Pósa Lajos. Székely Károly előadása.

6.10: Dalos, zenés tarkaságok. 1. Kéler: Magyar vigjátéknyitány (Első honvédegyalgezer zenekara, vezényel Fricsay Richárd); 2. Balázs Árpád: Szerenád (Cselényi József); 3. Josef Strauss: Szférák zenéje, keringő (Bécsi filharmonikus zenekar, vez. Clemens Krauss); 4. Csajkovszkij: Román (Zarah Leander); 5. Libitzky: A pásztorleány álma (Salonzenekar); 6. Ottaviano: O Mare, Mariello, dal (Tito Schipa); 7. Pécsi József: A Boszporusz örsége (Radiola zenekar); 8. Härtel: Esti találka, dal (Herbert Ernst Groh); 9. Johann Strauss: Pizzicato polka (Szimfonikus zenekar); 10. Marchesi: La foletta, dal (Erna Sack); 11. Radeck: Fridericus Rex, induló (Nagyméretország ezred zenekara).

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délifáb

K E D D

július 11

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, rusz és szerb nyelven.

8.30: Szórakoztató muzsika.

9.40: Stamitz: Esz-dur szimfónia (4. mű. Berlini állami opera zenekara, vez. Walter Gmeindl).

10.00: Hírek.

10.10: Délelőtti muzsika.

11.10: Sovinsky László szalonzene-kara. 1. Delibes; A király mondta, nyitány; 2. Szuessich Károly: Szerenád; 3. Arditi: Csökkeringő; 4. Hlaszny Béla: Spanyol tangó; 5. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal; 6. Sándor Jenő: Palotás és friss.

11.40: Múzeumi séták. Bárány Miske Kálmán beszél a szombathelyi Vasvármegyei Múzeumról.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Folyamérők fővároszene-kara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 1. Szomor László: Folyamandár-induló; 2. Csajkovszkij: Fedora, nyitány; 3. Fricsay Richárd: Veni, Vidi, Vici; 4. Széperdősi Béla: Aranyfüst, keringő; 5. Ifj. Jákfai Gömbös Gyula: vitéz Bély Alajos vezérezredes-induló; 6. Pongrácz István: Honvédtoborzó; 7. Tornay Károly: Honvéd ujoncok-induló.

12.40: Hírek.

12.50: Horváth Janesi elgányszene-kara muzsikál.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeknek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Művészlemez. 1. Beethoven: III. Leonóra, nyitány (bécsi filharmonikusok, vez. Franz Schalk); 2. Brahms: Mindig könnyebb lesz az álom, dal (Emmy Bettendorf); 3. Chopin: E-dur tanulmány (zongora: Wilhelm Backhaus); 4. Liszt: Szerelmi álmom (Tito Schipa).

2.30: Hírek.

2.45: Délutáni muzsika. I. rész: Grieg-művek: 1. Szerettek (Karl Schmitt-Walter); 2. Solvejg bölcsődala (Hautawaara); 3. a) Albumlap; b) Pillangó (zongora: Arthur de Greef); 4. Álom (Gigli); 5. Solvejg dala (Györi Margit verse, Barabás Sári); II. rész:

Francia művek. 6. César Franck: 4. boldogság, ária (Georges Thill); 7. Debussy: Tökzöld fiú (Ninon Vallin); 8. Fauré: Álom után (esellő: Maurice Maréchal); 9. Fauré: Börtöndal (Pierre Bernac); 10. Fauré: Fehér hold az erdő felett (Suzanne Stappen); 11. Duparc: Söhaj (Joseph Rogacevszkij); 12. Charpentier: Louise (Ninon Vallin); 13. Ravel: Bölcsődal (hegedű: Marcel Dardrieux); 14. Auric: Tavasz dallam (Yvonne Printemps); 15. Ibert: Vizáru lány (zongora: Emma Boynat); 16. Poulenc: Dalok (Pierre Bernac); 17. Poulenc: Gitáromon, dal (Yvonne Printemps).

Közben

3.30: Az állatvédelem napjainakban. Barátosi József előadása.

4.20: Gyermekdelután. Szép Juhász. Irta Fáy Anna. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.

4.45: Időjelzés, hírek.

4.55: Spanyol zongoramuzsika. Előadja Berg Lili. 1. Granados: Három tánc; 2. de Falla: Tánc; 3. Turina: Orgia.

5.15: Aratókalács Erdélyben. Volly István előadása hanglemezekkel.

5.40: Zitta Emma dalokat énekel, zongorán kíséri Veress Nándor. 1. Fries Károly: Csak álom; 2. Horváth Jenő: Én már azt is megbocsátom (Rákosi verse); 3. Fényes Szabolcs: A nyár sodort feléd (Mihály István verse); 4. Kasznér Károly—Ifj. Kovács Gyge, gondolsz néha rám.

6.00: Német hallgatónak.

6.35: Gézey Barnabás zenekarának műsorából. 1. Tót Pali: Iréne, dalkeringő; 2. Zalden: Cara Mari, tangó; 3. Koch: Szép, mint egy álom; 4. Glas: Szerencsejáték, fox.

6.50: Hírek.

7.00: A rádió a költészet tükreben. Összeállította Kondói Kiss Jenő és Hegedűs Árpád. Közreműködik Sennyei Vera, Timár József és Danis Jenő.

7.50: Hallgassák meg, kérem, új műsoromat, Koréh Endre Hugo Wolff-dalokat énekel, zongorán kíséri Földes László. 1. Emlékezem a rég elmúlt időkre; 2. Minden élő porba hullik; 3. Érző a lelkem; 4. Weyla dala; 5. Patkányfogó.

8.10: A Teleki-téka kínesei között. A közvetítést Marosvásárhelyről vezeti Budinsky Sándor.

8.25: A Magyar Revü-tánczene-kar játszik.

8.50: Akiket mindig szívesen hallgatunk. Maleczky Oszkár csevegése.

9.00: A könnyű zene mesterei. A rádiózenekar Mackeben, Jary és Kreuder-műveket játszik. Vezényel Bertha István. Közreműködik Kelly Anna és

Kazal László. 1. Mackeben:

a) Münchener mesék, keringő; b) Belami, foxtrott (Kelly); c) Fűi dal, pasodoble (Kazal); d) Lassú keringő; 2. Jary: a) Én egyszer egy csodára ébredtem (Kelly); b) Ringli-spiel (Kazal); c) Balahajka, tangó (Kelly); d) Hókusz-pókusz (Kazal); e) Foxtrott; 3. Kreuder: a) Egy május éjszakán (Kelly); b) Rózsikám (Kazal); c) Zene, zene (Hangfelyétel.)

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Magyar nóták.

10.50: Viorica Ursuleae Richard Strauss dalokat énekel, zongorán kíséri Clemens Krauss. 1. A vak parasza; 2. Dal az almafához; 3. A boldog anya; 4. A szegény anya; 5. Tavasz ünnep; 6. Titkos felhívás; 7. Halottak napján. (Részlet a június 16-i vigadóbeli hangversenyből.)

11.15: Magyar zeneszerzők felőrája. Könnyű zene. 1. Fényes Szabolcs: Nyitány a „28-as” című filmből (Budapesti Hangversenyzenekar, vez. Paul Tibor); 2. Sándor Jenő—Füredi: Magyarok szép hazája (Szabó Miklós); 3. Fries Károly: Dal a „Sziámi macska” című filmből (női kar); 4. Vince Ottó—Szabó Miklós: Deryne dala a „Futótűz” című filmből (Szabó Honka); 5. Malcsiner Béla: Lázálom, fantázia (rádiózenekar, vez. Bertha István).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 208.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, rusz és horvát nyelven.

5.30: A földművelésügyi miniszter mezőgazdasági felőrája.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

6—8.00: Gondűz derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.

10.00—11.40: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

Utána

3.30-ig: Budapest I. műsora.

3.30: Magyar nóták.

4.15: Ruszin hallgatónak. Prohászka Ottokár. Dr. Bosnyák Zoltán előadása. Felolvasás.

II. Az ungvári gör. kath. papnevelde énekkara énekel. Hang-

lemezek.

4.45—5.00: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, rusz és horvát nyelven Budapest II.-ről.

5.30: Zenevárs. Hanglemezek.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZERDA

július 12

BUDAPEST I.

6.00: Űzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

8.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vásárhelyi Antal. 1. Ernst Fischer: Találkozás Bécsben, nyitány; 2. Dostal: Spanyol vázlatok; 3. Paksy József: Szerelmi keringő; 4. Lehár: Zenei emlékek, egyveleg; 5. Losonczy Dezső: Magyar rapszódia; 6. Fehér István: Bécsi hangok, keringő.

9.40: Énekkari művek.

10.00: Hírek.

10.10: Séta Operettországban.

11.00: Kamarazene.

11.40: Képzőművészeti. Lázár István elbeszélése.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Szórakoztató zene. 1. Adam: A nürnbergi baba, nyitány (rádiózenekar, vez. Bertha István); 2. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő (Marjay Erzsébet); 3. Liszt: Mazurka brillant (rádiózenekar, vez. Bertha István); 4. Thomas: Ergo bibamus (nagykörösi ref. tanítóképzőintézet énekkara, vez. Márton Barna); 5. Poldini—Rajter: Cigánytörténet, fantázia (rádiózenekar, vez. Bertha István); 6. Nosedá Károly: Piros rózsák (hangszerelte Bertha István, Marjay Erzsébet); 7. Zsolt Nándor: Szitakötők (hegedű; Budaházi Fehér Miklós); 8. Felvidéki népdalok (Koréh Endre); 9. Ernst Fischer: Intermezzo (rádiózenekar, vez. Bertha István); 10. Lavotta Rezső: Legenda (rádiózenekar, vez. Bertha István); 11. Délvidéki népdalok (Koréh Endre); 12. Fucsik: Firenzei induló (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő).

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Wesslander: Svéd szvit; 2. Németh Amadó: Bolero; 3. Bella Tivadar: Lassú keringő; 4. Poldini: Boszporuszi szerenád; 5. Máté István: Lombhullás (hegedűszó); 6. Hagen: A táncoló teababa.

2.30: Hírek.

2.45: Mesterművek — mesterekkel. 1. Csajkovszkij: V. szimfónia (e-moll, amszterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg); 2. J. S. Bach: g-moll fantázia (orgona: Edouard Comette); 3. Vivaldi: A-dur szvit (hegedű: Adolf Busch); 4. Chopin: Két tanulmány (zongora: Alfred Cortot); 5. Schumann: Esti dal (gordonka: Pablo Casals). 3.35: Tutajjal a felső Tiszán. Matyófalvi Ferenc előadása.

4.15: Képek a Székelyföldi irodalmi, képző és zeneművészeti életéből. A közvetítést a Marosvásárhelyi Közművelődési Házból vezeti Budinszky Sándor.

4.45: Hírek, időjelzés.

4.55: Táncezene.

5.25: Harsányi Lajos verseiből előad Szász Károly.

5.40: Honvédek műsora.

6.40: Világgazdasági kérdések — vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a fővárosi képtár kertjéből. (Részlet a július 11-i hangversenyből.) Vezényel Szőke Tibor. Közreműködik Járjay József és Fodor János.

8.00: A zsidókérdés Magyarországon. XVIII. rész: A házvagyon zsidó kézen. Bosnyák Zoltán, a Zsidókérdés Kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

8.15: Ne menj, rózsám, a tarlóra. Vörös Sári és Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kísér Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. Vörös Sári számai: Göndör József: Hullámzik a búzatenger (Ludwig József verse); Darázs Miska: Érik a, érik a búzakalász (Csajgáhy verse); Népdal: Nyárra virít ki a búzavirág; Várady Ilona—Németh Béláné: Bujákon, Bujákon; Teghze Gerber Miklós: Gerle szállott a búzába; Népdalok: Tiszta búzát szedeget a vadgalamb; Nagyságos úr, arra kerjünk fel; Hajlik a rózsafa. Orbán Sándor számai. Egressy Béni: Ne menj, rózsám, a tarlóra; Népdalok: Meg kell a búzának érni; Búza, búza; Balázs Árpád: Hivlak akkor is, ha nem jössz; Dankó: Hamis a rózsám; Népdal: Ez a kislány nyalka is, is, is, is.

9.00: Mosolygó pereek. Undi Imre tréfái. Elmondja Bilicsi Tivadar.

9.10: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Vincze Ottó. Közreműködik Marjay Erzsébet, ének. 1. Kacsóh: János vitéz, nyitány; 2. Kacsóh: János vitéz — Királykisasszony dala; 3. Huszka: Gül Baba — Lilla dala; 4. Lehár: Szép a világ — Erzsébet belépője; 5. Lehár: Friderika — Miért fáj úgy

az ébredés; 6. Lehár: Luxemburg grófia — Angéla belépője; 7. Lehár: Éva, előjáték.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Vihar a zenében. Kiszely Gyula előadása hanglemezekkel.

11.30: Lucienne Boyer és Ilse Werner filmdalokat énekel.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

145.5 méteren

6—8.00: Gondúzó derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.

10.00—11.30: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohász és himnusz.

Utána

4.15-ig: Budapest I. műsora.

4.15: Szóvak hallgatóknak. „Nyári ének.” Timkó Emil sárosi tájszólással írt összeállítása. Közreműködik Kertes Klára és Vranecy József (ének), kísér Kulacs Balog Józsa cigányzenekara.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfonia szalonhatos műsora.

6.00: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Szontágh Pál, Dr. Berczik Árpád előadása.

6.20: Magyar nóták. 1. Balázs Árpád: a) Édesanyám sírját, b) Fa leszek (Petőfi szövege, játssza Magyar Imre cigányzenekara; 3. Cserebogár, népdal (Nagy Izabella); 3. László Imre: Száz szál piros rózsát (Cselényi József); 4. a) Dankó, Gárdonyi: Irom a levelem; b) Az ajtóig meg vissza, népdal (László Imre); 5. a) Az egri ménes mind szürke; b) Kis-komárom, Nagykomárom, népdalok (Magyar Imre cigányzenekara); 6. a) Ej te betyár, mit eszöl te vacsorát; b) Szegény vagyok én; c) Éva szive, Éva, ormánysági népdalok (Szecsődi Irén); 7. Sándor Jenő, Sági Ilona: Hogyha néked hinni tudnék (Soltgy György); 8. a) Egyszer esik esztendőben; b) Bazsa Mária libája; c) Nagy a feje, népdalok (Cselényi J.); 10. a) De szeretnék rámás eszimat velselni; b) A faluban nincs több kislány, népdalok (Magyar Imre cigányzenekara).

6.50—végig: Budapest I. műsora.

CSÜTÖRTÖK

július 13

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30: Rendőrzene. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 2. Erkel Ferenc: Bánk bán, ábránd; 3. Zeller: Madarász, egyveleg; 4. Rajter Lajos: Pozsonyi majális, táncjáték-részlet; 5. Johann Strauss: Császárkeringő; 6. Grieg: Manók tánca; 7. Yoshitomo: Harangok templomban; 8. Kéler Béla: Rákóczi nyitány.
- 9.40: Keleti hangulatok.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Keresztési-Kreutz Hédi (ének), Pallagi János (hegedű), zongorán kísér vitéz Pongrácz István és Rohmann Henrik (hárfa).
- 11.00: Róosz Emil szalonegyüttese. 1. Geisler: Vidám hangok; 2. Kleine: Bécsi képek; 3. Hámosi Béla: Ott lent Kondoroson; 4. Brusso: Canzonetta; 5. Suhai Balogh József: Spanyol tánc; 6. Raymond: A szívedet a két karomba zárom; 7. Huszka: Zenélő malom, egyveleg; 8. Sándor Jenő: Bál éjszakák keringő; 9. Winkler: Pasodoble.
- 11.40: Istenitélet. Szemere György elbeszélése.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: Könnyű zene. 1. Kéler Béla: Francia vigjáték nyitány; 2. Rádiózenekar, vez. Bertha István; 2. Saint-Saens: Egy éj Lisszabonban (rádiózenekar, vez. Bertha István); 3. Gebhardt Rio: Koncertkeringő (rádiózenekar, vez. Bertha); 4. Zakál Dénes: Hamupipóke bálja (rádiózenekar); 5. Kienzl: Bibliás ember (orgona); Laeczovich János dr., hárfa: Gémes Irén), Herbert Ernst Groh); 6. Schubert: Szerenád (H. E. Groh); 7. Schubert: Türelmetlen szerető (H. E. Groh); 8. Geel: Csak neked (H. E. Groh); 9. Lehár: Szép a világ, dal (H. E. Groh); 10. Jeszenszky Gyula: Szimfónikus változatok egy magyar témára (Szé-

kesfővárosi zenekar, vez. Vincze Ottó).

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Nyitányok. 1. Beethoven: István király (bécsi filharmónikusok, vez. Robert Heger); 2. Rossini: Tell Vilmos (berlini állami opera zenekara, vez. Paul van Kempen); 3. Berlioz: Beatrix és Benedek (filharmóniai zenekar).

2.30: Hírek.

2.45: A rádió diákhírel.

2.55: A rádiózenekar műsorából. 1. Ponchielli: A jegyesek, nyitány; 2. Grieg: A tavaszhoz, dal; 3. Bortkiewicz: Két tánc; 4. Dostal: Spanyol vázlatok, I. és IV. tétel; 5. Ernst Fischer: Linzi torta, keringő; 6. Friedl János: Szép magyar hazám, rapszódia; 7. Gebhardt Rio: Exotikus bölcsődal.

3.45: Az ősmagyar zene. C. Nagy Béla előadása. Közreműködik Török Erzsébet (ének). Zongorán kíséri Veress Nándor dr.

4.05: Kodály: Pünkösdőlő. (Budapesti Ranolder Tanító képző Intézet énekara, vez. Csorda Romana).

4.15: Műveltek iskolája. IV. rész: Földrajz. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. Közreműködési előadássorozat.

4.35: Tánceoló billentyűk.

4.45: Időjelzés, hírek.

4.55: Háez Berel előhangzene-kara.

5.30: Német hallgatóknak.

6.05: Szöktetés a szerályból. Az Operaház június 28-i előadásának hangfelvétele. Énekes játék három felvonásban. Szövegét Bretzner után szabadon átdolgozta Stephanie

Zenjét szerezte Mozart. Vezényel br. Lukács Miklós. Rendezte Rékai András. Személyek: Szelim basa — Maleczky Oszkár; Constanza — Gyurkovics Mária; Blonde — Szabó Ilonka; Belmonte — Rösler Endre; Pedrillo — Sárdy János; Osmin — Koréh Endre; Örvézető — Lakatos Sándor; Klaas hajós — Jászai András.

Az I. felvonás után kb.

6.45: Hírek.

8.20: Flintal székely tehetségek. Bene József műtermébe látogat Budinszky Sándor.

8.30: A Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának műsora.

9.00: Magyar filmmuzsika. Közvetítés a Hunnia Filmgyárból.

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Magyar zeneszerzők féltőrája. Uher Zita énekel, Felvinczi Takács Alice hegedül. Zongorán kísér Rieger Tibor dr. 1. Liszt: Három cigány (Uher); 2. Hubay: Valzer Paraphrase (Felvinczy); 3. a) Dohnányi: Szállj, színezüst holdsugár; b) Deák Bárdos György: Alszik az édesanyám (Uher); 4. Kodály: Adagio (Felvinczy); 5. Bartók feldolgozása: a) Fekete Föld; b) Istenem, Istenem (Uher); 6. Kodály feldolgozása: a) Elküldtem magamat; b) Kocsi, szekér (Uher).

10.50: Álomország muzsikája.

1. Schumann: Álmodozás; 2. Grieg: Álom (Gigli); 3. Coppola: Álmodozás (hegedű; Lucien Schwartz); 4. Turry Peregrin: Este az ablakban (Barabás Sári); 5. Sibelius: Bölcsődal (helsinki Odeon-zenekar, vez. Cronval); 6. Tosti: Ideál (Szabó Miklós verse, Fodor János); 7. Eisemann Mihály: Holdvilágos éjszakán (Somogyi verse, Kelly Anna); 8. Ernst Fischer: Ábrándos dallam (orgona: a szerző).

11.20: Táncezen.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 238.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

6—8.00: Gondúzó derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.
10.00—11.40: Budapest I. műsora.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés
12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohásza és himnusz.

Utána

4.15-ig: Budapest I. műsora.

4.15: Ruszin hallgatóknak. A nyár a ruszin költészetben. A verseket elmondja dr. Balczky Emil.

4.45—5.00: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák ruszin és horvát nyelven Budapest II.-ről.

5.30: Operagyöngyök.

6.10: Magyar írók házatája. Balassa Bálint. Marék Antal előadása.

6.30: Kéthelyi Sándorné és Váczy Károly magyar nótákat énekel, Illés Lajos cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

6.45: Hírek Budapest I.-ről.

7.30: Esti muzsika. (Hanglemezek.) I. rész. Kodály: Hány János, szvit (Szimfónikus zenekar). II. rész: Szórakoztató zene.

8.30—végig: Budapest I. műsora.

PÉNTEK

július 14

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ebresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.
Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: Székesfehérvári Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.

9.10: Balettzene.

10.00: Hírek.

10.10: Szórakoztató hanglemek.

11.10: Operagyöngyök.

11.40: Legfontosabb hozomány az egészség. Csapodyné Mécsey Márta orvosi előadása.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: I. rész. Magyar szerzők muzsikája. 1. Erkel: Hunyadi László — Palotás (Budapesti Filharmónikusok, vez. Ferencsik János); 2. Liszt: Velence és Nápoly, tarantella (berlini filharmónikusok); 3. Hubay: Scherzo a II. szimfóniából (Zeneművészeti Főiskola zenekara, vez. Zsolt Nándor); 4. Dohnányi: Pierrette fátyola — Nászkerítő (berlini állami opera zenekara, vez. Abendroth); 5. Bartók: Rondo (zongora: Bartók Béla); 6. Kodály: Háry János: Intermezzo (Operaház zenekara, vez. Rékai Nándor); II. rész: Magyar előadók: 7. Veracini: Pastoral, a Rosalinda c. operából (Szabó Ilonka); 8. Coumou: Faust — Valentin imája (Palló Imre dr.); 9. Johann Strauss: Denevér (Dohnányi Ernő átirata (zongora: Dohnányi Ernő); 10. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária (Szabó Lujza); 11. Leonecavallo: Bajazzók — Kacagó Bajazzo (Környei Béla); 12. Zsolt Nándor: Szítakötők (hegedű: Zathureczky Ede); 13. Bizet: Carmen — Virágaria (Rösler Endre); 14. Lavotta Rezső: Rég volt, dal (Barabás Sári); 15. a) Erdőkön, mezőkön; b) Ellopják szívemet; c) Adj egy csókot, dalok Kern—Molnár Daloskertjéből (Molnár Imre dr.); 16. Stefániai Imre: Cubana (zongora: Lászlóffy Margit és Stefániai Imre).

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek. Árfolyamhírek, piaci árak, ételajánlatok.

2.50: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

1. Puget: XIV. Lajos — balletezene; 2. Armandola: Cairoi szvit négy tételben; 3. Munkel: Fajankó; 4. Ernst Fischer: Almodó dallam; 5. Kockert: Tavasz virágok — induló; 6. Niemann: Modern táncszvit; 7. Küster: Vizesés; 8. Gebhardt Rio: Sakk-matt; 9. Buday Dénes: Slowfox; 10. Losonczy Dezső: Pasodoble.

4.00: A zenekarát Báthory bíboros. Taksonyi József dr. előadása.

4.20: Tabányi Mihály együttese játszik.

4.45: Időjelzés, hírek.

4.55: Sportközlemények.

5.00: Vidám muzsika. A Melles Béla-zenekart vezényli Várhelyi Antal. Közreműködik Perényi Gabriella, ének. 1. Johann Strauss: Tik-tak, polka; 2. Loewe: Titkon jó a csók (Perényi); 3. Pierné: Farandole; 4. Turry Peregrin: Gyöngyvirág (Perényi); 5. Eilenberg: Nyulvadászat galopp; 6. Csiky János: A toronyóra (Szász Emil verse); b) A kitalálás (Temerdek verse, Perényi); 7. Wissmüller Mihály: Vidám intermezzo; 8. Igyártó Zoltán: Esik eső, bugyborékol; b) Sárgarigó (Perényi); 9. Fuchs—Hartmann: Fips és Faps; 10. Kiss Angyal Ernő: A rózsám de csinos (Perényi).

5.40: Igy történt... Mégis megjön a kenyér. Fűry Lajos előadása.

5.50: Végh Sándor hegedül.

6.10: Nyári séta az Állatkertben.

6.30: Táncezene.

6.50: Hírek.

7.00: Honvédeink nótát kérnek. Fűrné Bertha Erzsébet és Lontai Rajner László magyar nótákat énekel, kísér Bura Sándor cigányzenekara. Bertha Erzsébet számai: Kókay István: Hiányzik valaki; Dobos Erzsébet: Hét csillagból van a Göncöl szekere; népdal: Szabad a madárnak; Dóczy József: Magas a kaszárnya; Balázs Árpád: Ahogy én szeretlek; népdal: Ha meghalok csillag leszek; Erdő, erdő, erdő; Addig rózsám el nem hagyalak; Lontai Rajner László számai: Balázs Árpád: Barényi Ferenc: Akit én szeretek; Mosonyi Mihály—Tóth Kálmán: Felleg borult az erdőre; Morvay Károly—Kun István: Beterelték a ménest; Kádas György: Irt a babám; Egressy Béni: Ne menj rózsám a tarlóra; Lévy Andor—Szigeti József: Szamos vize ott kanyarog; népdalok: Meg kell a búzának érne; A gőzösnek hat kereke.

7.45: A zsidókérdés Magyarországon. XIX. rész: zsidóság társadalmi tagozódása. Bosnyák Zoltán, a Zsidókérdést Kutató Magyar Inté-

zet igazga tójának előadása.

8.00: Francia est. A magyar rádió ünnepi műsora Franciaország nemzeti ünnepén. Az operaházi zenekart Ferencsik János vezényli. Közreműködik Albert Ferenc (hegedű). 1. Berlioz: Római karnevál, nyitány; 2. Debussy: Két nocturne; 3. Ravel: Cigányrapszódia (Albert); 4. Csár Franck: d-moll szimfónia.

9.15: Másfélmillió kilométer — két év alatt. Látogatás egy honvédszállító repülőszázadnál. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

9.30: Rossini: Szevillai bohély, nyitány (berlini állami opera zenekara, vez. Paul van Kempen).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Nyáresti muzsika.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

6—8.00: Gondfűző derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.

10.00—11.40: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi főhása és himnusz.
Utána

4.00-ig Budapest I. műsora.

4.00: Két egyveleg. (Hanglemek.) 1. Berlin-Bécs (Vidám falusi zenekar); 2. Fígely Sándor: Magyar ábránd (Első honvédegyezred zenekara).

4.15: Szlovák haligatóknak. Szilárdi László szlovák népdalokat játszik cimbalmon.

4.45—5.00: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven Budapest II.-ről.

5.30: A Hangulatzenekar műsora.

6.05: A Hatház elégtételt szerrez. Kovács J. András elbeszélése.

6.20: Művészelemek. 1. Humperdinck: Jancsi és Juliska, nyitány (Szimfónikus zenekar); 2. Thomas: Hamlet, kettős (Fanny Heldy és Marcel Journet); 3. Donizetti: Lammcmoori Lucia (hárfa: Ines Ruolo); 4. Kienzl: Forradalmi nász ária (Walter Ludwig, kórus és a Berlini állami opera zenekara); 5. Liszt: Törpék tára (zongora: Emil Sauer); 6. rucinni: Tosca, ária (Dusolina Giannini); 7. Rákóczi induló — Berloz feldolgozásában (Berlini filharmónikusok zenekara).

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

július 15

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 9.40: Operettrészletek.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: Északi országok zenéje.
- 11.00: Filmdalok.
- 11.40: Szülők iskolája. Réhelyi Oszkár beszél a fúró-faragó gyermekről.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: **Azürkék égbolt alatt.**
1. Divertimento velencei dalokra (csembaló: Ruggiero Carlin); 2. Brogi: Szentjános-bogárkák (Toti dal Monte); 3. Tosti: Marechiaro (Titta Ruffo); 4. Schelling: Nocturne (zongora: Padarewsky); 5. Crescenzo: Szomorú május (Gigli); 6. Biccicciadi: Velencei karnevál (vitéz Hartai Ferenc feldolg.); 7. fuvola: vitéz Hartai Ferenc, Filharmónikus zenekart vezényli Ferencsik János); 7. Rossini: La danza tarantella (orgona: Marcel Palotti); 8. Alvarez: Spanyol dal (Caruso); 9. Bourdon: Szép egem (Dusolina Giannini); 10. Ravel: Alborada dal gracioso (zongora: Carlo Zecchi); 11. de Falla: Spanyol dalok (Mária Barrientos); 12. Granados: 3. spanyol tánc (hegedű: Jacques Thibaud); 13. Buzzi: Edes kicsi lány (Tito Schipa); 14. Albeniz: Híres spanyol szerenádok (gordonka: Cassals); 15. di Chiara: A spanyol lány (Rosetta Ferlito); 16. de Falla: Segudillo (zongora: Nikita Magaloff).
- Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.25: Időjelzés.
- 1.30: Honvédelink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Lányok fúvószenekara. Vezényel Doroszlai Károly. 1. Barsvári József: Levente élet

induló; 2. Seregi Artúr: Vil-mácska, keringő; 3. Lehár: Mosoly országa, egyveleg.

2.30: Hírek.

2.45: Mindenből egy keveset. Közreműködik Osváth Júlia, Pataky Kálmán, Sárdy János, Lászlóffy Margit, Stefániai Imre, Laskó-énekegyüttes, Roosz Emil szalonegyüttese, rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével és Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.

4.00: Pantaleon. Papp Dániel elbeszélése.

4.25: Halk melódiák. 1. Lincke: Egyszer volt (Greta Keller); 2. Strachez: Kis semmiségek (Jean Sablon); 3. Ferrari: Miért adtál nekem annyit (Rina Ketty); 3. Fehér István—vitéz Vadady Albert: Csillagos hajnalon, keringő (Kalmár Pál); 5. zilahi Farnos Eszter: Győzedelmes dallal (Lukács Margit).

4.45: Időjelzés, hírek.

4.55: Mit üzen a rádióénekes? Némery András énekel, kíséri Horváth Jenő táncegyüttese.

5.15: Hangképek innen — onnan.

5.40: Dohnányi Ernő zongorázik. 1. Dohnányi: Változatok magyar népdalra; 2. Chopin: As-dur impromptu; 3. Chopin: Fisz-dur impromptu; 4. Liszt: Valse impromptu.

6.00: Páros élet a legzebb a világon. Páros felelgetők. Összeállította Kondói Kiss Jenő. Közreműködik Nagy Izabella és Cselényi József. Kísér Farkas Béla és Oláh Kálmán cigányzenekara.

6.40: Külügy tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Német hallgatóknak.

7.35: Erdel áhítat. Versek és muzsika az erdőről. Összeállította Vincze Ferenc. A verseket elmondja Lukács Margit.

8.10: A magyar sport értékel. Bevezeti Plihár István. Dr. Sárosi György előadása.

8.25: Dalok szárnyán. Közreműködik Nemes Rózsa, Angyal-Nagy Gyula és a Budapesti honvéd őrszólój zene-

kara, Pongrácz Géza vezénylésével.

9.15: Műsorunk következő száma: Kelemen Éva és Csor-tos Gyula.

9.25: Táncoló billentyűk.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Ki mit szeret? 1. Grieg: Peer Gynt, szvit (szimfónikus zenekar); 2. Bizet: A perthi szép lány (Marcel Journet); 3. Cilea: Adriana Lecouvreur, ária a IV. felvonásból (Gina Cigna); 4. Debussy: I. arabesque (hárfa: Mildred Dilling); 5. de Falla: Hegedűszó (Renée Chemet); 6. Rachmaninov: Vocalise (a zenekart a szerző vezényli); 7. Liszt: Mefiszto-keringő (zongora: Anda Géza); 8. Schumann: Álmodozás (szimfónikus zenekar); 9. Szimfónikus variációk (gordonka: Maréchal, zongora: Maurice Fauré); 10. Johann Strauss: Mesél a Bécsi-erdő (berlini állami opera zenekara, vez. Max Schönherr); 11. Midgley: Kubai szerenád (Géczy Barnabás zenekara); 12. Yoshimoto: A harangok templomában (orgona: Erwin Christoph); 13. Ernst Fischer: A kis nagyzó (Otto Dobrindt zongoraszimfónikusai); 14. Künneke: Ma megeltem a boldogságom, keringő (Géczy Barnabás zenekara); 15. Escobar: Toccata (ELIAR kamarazenekar, vez. Tito Petrala).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30—6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

6—8.00: Gondűző derű.

KASSA

6.00—8.30: Budapest I. műsora.

10.00—11.40: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohász és himnusz.

Utána

5.00-ig: Budapest I. műsora.

5.00—6.00: Budapest II. műsora.

Kb.

6.00—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

VASARNAP

július 16

BUDAPEST I.

7.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.

7.25: Hírek.

7.35: Öszinte beszéd.

8.00: Szórakoztató muzsika.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Huba-utcai Karmeliták templomából. A szentbeszédet mise közben Marton Marcell karmelita atya mondja. Énekel az Árpádházi Szent Margit templom énekkara, vezényel lovag Falk Zsigmond.

11.15: Evangélikus istentisztelet.

12.20: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Gere Lola (ének).

Közben

1.00: Világzenei akadémia. Tasnády Nagy András m. kir. titkos tanácsos, a képviselőház elnökeinek előadása.

1.45: Időjelzés, hírek.

2.00: Művészlemezek. 1. Verdi: A végzet hatalma — részlet a IV. felvonásból (Milánói Scala énekkara és zenekara); 2. Bizet: Gyöngyhalászkok — kettős az I. felvonásból (Gigli és de Luca); 3. Delibes: Lakmé — Csengettyűaria (Lilli Pons); 4. Puccini: Bohémélet — négyes a III. felvonásból (Pampanini, Rettore, Borgioli és Vanelli); 5. Brahms: Esz-dur rapszódia (zongora: Elly Ney); 6. Liszt: Ha álom mély (Heinrich Schlusnus); 7. Richard Strauss: Bölcsődal (Emmi Leisner); 8. Granados: Goyescas (gordonka: Pablo Casals); 9. Respighi: Kód (Fleta); 10. Fauré: Tartok tőle egy kissé (Suzanne Sappen); 11. Reger: d-moll toccata (orgona: Alfred Sittard); 12. Billi: Tücsökdal (Titta Ruffo); 13. Weingartner: Madárdal (Elisabeth Schumann); 14. Sibelius: Finlandia — szimfonikus költemény (zenekar).

3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. a) A gabona tárolása. Lutter Béla mezőgazdasági kísérleti fővegyész előadása; b) Védekezés a gabonalegyek ellen. Dr. Kadoesa Gyula m. kir. kísérleti főigazgató előadása.

3.45: Nótafáink virágai. Szirmayné Delly Margit és Farkas László magyar nótákat énekel. kísér Rácz Béla cigányzenekara.

4.30: A barokk-költő. Zrinyi Miklós. Koltay-Kasztner Jenő dr. egyetemi tanár előadása. Közreműködik Ujlaky László.

4.55: Hírek.

5.00: Mezei bokréta. Ússzeállította Endrődi Béla. A verseket elmondja Eszenyi Olga. Közreműködik Szalay Eszter, Szűcs Stefánia és Vásárhelyi Magda. A Székesfővárosi Zenekart vezényli Vincze Ottó. Rendező Böhm László.

6.00: Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik Barabás Sári, Herbert Ernst Groh. A rádiózenekar Bertha István és Fridl Frigyes vezénylésével. Roósz Emil szalonzenekara és Pertis Pali cigányzenekara.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar zeneszerzők félórája. A Székesfővárosi Zenekart vezényli Ábrányi Emil. 1. Erkel: Hunyadi, nyitány; 2. Ábrányi Emil: Balettzene a Liliomos herceg című operából; 3. Ábrányi Emil: Scherzo az Epikus szvitből.

7.30: Szakítok magával. Közvetítés a Márkus Park-Színházból. Zenés vígjáték három felvonásban. Irta Jean de Létra. Franciából fordította és átdolgozta E. Kovách Aladár. Verssek: Kovách Aladár. Személyek: Fréderica — Simor Erzs; Mimi — Turai Ida; Arlette — Hámori Eta; Gilbert — Perényi László; Rémi, táncművész — Nagyajtay György; Pourpier, Gilbert mecénása — Kovács Károly; Montini gróf, diplomata — Kővári Gyula.

Zongorán kísér Csanak Béla és Horváth Jenő.

9.40: Hírek, sport- és löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Nagy mesterek — örök művek. 1. Beethoven: VII. szimfónia (Filharmónikus zenekar); 2. Liszt: A-dur zongoraverseny (zongorán: Arthur de Greef); 3. Respighi: Római ünnepek — szimfonikus költemény (Berlini filharmónikusok zenekara, vez. Victor de Sábata).

BUDAPEST II.

8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 m.

3.00—4.00-ig: Gondfűz derű.

KASSA

7.00—8.30: Budapest I. műsora.

8.30—9.00: Budapest II. műsora.

9.00—12.15: Budapest I. műsora.

12.00: Magyar operett dalok. 1.

Buttykai, Földes: Ezüst sirály — Hová, hová — kettős (Tamás Ilonka és Udvardy Tibor);

2. Szabados: Bolond Istók — Boriska dala (Tamás Ilonka);

3. Kacsóh: János vitéz; a) Egy rózsaszál (Jámbor László); b) Iluska dala (Tamás Ilonka);

4. Lehár: a) Mosoly országa — Vágyom egy nő után (Udvardy Tibor); b) Cérevics — dala (Marjai Erzsébet);

5. Fries Károly, Kovács: Száz piros rózsza, kettős (Kelly Anna és Szabó Miklós).

1.00: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

5.30—véig: Budapest I. műsora.

Déliab

A Délibáb rádiója

Július 8-án, este 8 órakor kerül mikrofon elé Barsi Ödönnek, a Rádió kiváló, régi rendezőjének „Komédiások” című egyfelvonásosa. Az érdekes hangjátéknak csak két szereplője van: egy népszerű házaspár játszik benne, — Simor Erzsé és Kovács Károly, akik valóban maguk és kitűnő „komédiások”, tehát saját életüket viszik mikrofon elé. Nagy figyelemmel várják a hallgatók az érdekes előadást.

Endrődy Béla, a kiváló költő a régi békebeli értelembe vett szép színpadi irodalom folytatója ma is. Most — miután a légítámadások miatt a szigeti darabja elmarad — a rádió több érdekes munkára kérte fel, amelyeknek a természete a szigeti operettel annyira rokon. Július elején ugyanis a rádióban előadnak olyan érdekes műfajú szórakoztató darabot, amely a mostani cirkuszhiány pótlását célozza. Endrődy Béla olyan eseményeket írt bele ebbe a rádióhangjátékába, melyek hűségesen visszaadják azt a hatást, mintha valóban cirkuszt játszanának a mikrofon előtt, clownokkal, fergeteges jelenetekkel és tapsokkal, súlyemelő mutatványokkal, páholyokban ülő nézők beszélgetéseivel, xilofon-szólókkal. A hangjáték már készen van, csak még hatásos címen gondolkodik a szerző Legényei József közreműködésével.

Július 10-én „Indul a csatába az ifjú vitéz!” címmel magyaros, lelkesítő műsorszámot ad a rádió. Az anyagot Turai Mihály állítja össze és ő vezényli a zenekart is. Közreműködnek: Petrás Margit, Hármory Imre és a Földényi-énekkar.

Érdeklődéssel hallgattuk végig Pusztai Sándor és Ujházy György hangulatos és lélekemelő előadását nagy királyunkról, Szent Lászlóról. Az idézetek találatosan jellemezték történelmünk legendás hőstét és kitűnően hatottak a versek is, melyeket Ónody Ákos mondott el bensőségesen és igaz átérzéssel. Szép, ünnepi műsorszám volt.

Érdekes és hangulatos műsorszámot állított össze Vincze Ferenc, melyben az erdő varázsát érzékelteti versekben és muzsikában. A verseket Lukács Margit, a Nemzeti Színház fiatal művésznője fogja elmondani.

Eszenyi Olga
(Hétfő)

Koréh Endre
(Kedd)

Vörös Sári
(Szerda)

Gémes Irén
(Csütörtök)

Végli Sándor
(Péntek)

Lukács Margit
(Szombat)

Szalay Eszter
(Vasárnap)

Apáthy Imre
(Vasárnap)

Július 13-án „Az ősmagyar zene” emlékeiről beszélt C. Nagy Béla. Közreműködik: Bartók Ilona.

A legkiválóbb magyar labdarúgóról, a népszerű Sárosy Györgyről ad portrét Pluhár István „A magyar sport értékei” című sorozatban.

Zrínyi Miklósnak, a halhatatlan költőnek mondását választotta előadása címül Rátkai László: „Ne bánts a magyart!” A mai időkhöz illő komoly és lelkesítő műsorszám volt. Igen jók voltak a közreműködők is: Garamszeghy Sándor és Mally Győző.

Az ismert papköltő, Harsányi Lajos július 12-én verséből ad elő. Ugyanezen a napon Kiszely Gyula, a rádió rendezője tart előadást „Vihar a zenében” címmel. Az érdekesnek ígérkező előadást hanglemek illusztrálják.

„Majd ha visszajönnek megint” címmel igen sikertűlt műsorszámot hallottunk június 26-án. A közönség kedvencei, a csengőhangú Kelly Anna és a kitűnő Hámory Imre tudásuk legjavát nyújtották. Gondolataink elszálltak a harcterekre, túl Erdély esőndes tavain, sötét fenyvesein, túl a Kárpátok bércsein is, ahol hős katonáink harcolnak... Mindenkiné a testvére, rokona vagy jóbarátja, akik most fegyverrel a kezükben őrzik az országot... Miattuk, éretlünk hangzott el ez a műsorszám és alighanem osztatlan lelkesedést kellett mindenütt. A sikerből kivette részét a Budapesti Kamarakórus is és Friedl Frigyes, aki lendületesen vezette a zenekart.

„A rádió a költészet tükrében” címmel érdekes műsorszámot hallunk július 11-én, kondói Kiss Jenő és Hegedüs Árpád összecallításában. Közreműködnek: Szörényi Éva, Abonyi Géza és Ónody Ákos.

„Megéri a búzakalász” címmel ügyes kis hangjátékot adott a rádió. A darabot Gyallay Domokos írta és Csanády György rendezte. A kalásztérlelő nyárban, Péter és Pál napján valóban nem lehetett volna alkalmasabb hangjátékot találni.

Július végén rendkívül izgalmasnak ígérkező hangjáték kerül bemutatásra a rádióban. A címe: Zöld szemafor. Írta: Thurzó Gábor. Rendezi: Barsi Ödön.

íról be-
a.

épszerű
„A ma-

mondá-
ó: „Ne
és lel-
reműkö-

us 12-én
Gyula,
enében”
ngleme.

en sike-
közön-
s a ki-
k. Gon-
y esön-
bércóin
nek van
egy ver-
x, éret-
m osz-
ból ki-
Friedl

érdekes
s Jenő
ködnek:

hang-
cos írta
nyár-
t volna

gérkező
címe:
Barsi

Kaspar David Friedrich festménye

Ablak

IRTA: RAINER MARIA RILKE

Te vagy a mértan, mely kitüntel
mindent, ami rejtély, titok,
mert óriási életünket
körülírod és fölnyitod.

Oly szépnak érezzük s szabadnak
a kedvesünk, ha megjelen
a keretében: benned, ablak,
már-már örök és végtelen.

Nincs semmi véletlen. Az ablak
mint szerelem veszi körül,
körötte a tér, mint a hablak
s ő győztesen áll és örül.

Fájjan kárunkbe!

IRTA: TERSÁNSZKY J. JENŐ

Alagya Jeromos, a titkos drámaíró, évekken át járta műveivel a színházi irodák, az ügynökségek helyiségeit. Zaklatta a lektorokat a kávéházakban és magánlakásaikon.

Sajnos, hiába! Alagyanak egyetlenegy darabját sem sikerült elsózni. Csakis udvarias s persze még több goromba visszautasítást rakott zsebre szegény Alagya Jeromos, vad lázokban és ömlő veríték közepett kihletett munkáiért.

Vagyont költött el gépelési, sokszorosítási költségekre és postabélyegekre. Hasztalan-hasztalan! Egyetlenegy rongy egyfelvonásosa sem akart megakadni sem bel-, sem külföldön.

Erre Alagya, mint ez nem ritkán történik, áttért plágiumvadásznak.

Ez azt jelenti, hogy egyre-másra hajszolta a nála szerencsésebb drámaírók előadott darabjaiban azokat a részeket és alapötleteket és utalásokat és szókapcsolatokat, amik hiedelme szerint az ő régebben írt és benyújtott darabjaiból származnak.

Molesztálta Alagya a színigazgatókat, ijesztgette a színházi ügynökségeket, sőt zsarolni próbálta a szerzőket is azzal, hogy az állítólag tőle lopott darabrészek miatt fogadják őt társszerzővé.

Ebben a működésében aratott Alagya Jeromos igenis bizonyos halavány sikereket. A színházüzemek általában elég hajlamosak a szellemi kölcsönzésekre, meg kell hagyni. Vaktában is meg lehet rágalmazni egy-egy színházi sikert, hogy az anyaga tíztől-kilencven százalékáért idegenbe kacsinthatott.

Dehát Alagya Jeromos, fájdalom, még ebben a könnyebb műfajban, a plágiumvadászatban sem mulathatott fel pozitív eredményeket. Ellenben kapott néhány pofont meggyanusított és önérzelmében vakmerőbb szerzőktől, úgyszintén néhány vágást a képére párbaokban, megszámlálhatatlan kirúgást, piszkáló hirlapi cikket satöbbi. Azonfelül megint egy vagyont költött perköltségekre.

Ezek a keserves kudarcok sem riasztották vissza kárhozatos szenvedélyétől, a drámaírói titkos működéstől Alagyt. Mint a nagy kártyások a pénzük után, Alagya is ment a befektetett munkája után.

Ez az utolsó stádium. A menthetetlenség stádiuma.

Hát egy napon Alagya Jeromos, minden képzelme szerint, egy ragyogó témájú és káprázatos felépítésű darabot tákolt össze.

Olyan remeknek vélte Alagya ezt a darabot, hogy majdnem azt a biztosságot nyerte vissza, mint az első bollásánál, illetve darabjánál. Ez a műve világsikerre fogant!

Ha bárhol belekukkantott kéziratába, kótyagossá vált rögtön a sajátmaga megcsodálásától.

Ilyen lelkiállapotban rontott rá Alagya egy színigazgatóra művével.

A színigazgató csőd előtt állott éppen. A három szárja tudta tőle mindössze kicsikarni a gázsíját. Különbösen lógott a villanyszámla, lakbér, szállítók számlái, színészgázsik, segédszínész fölléptidíjak, személyzeti díszletmunkási fizetségek pénzével a bűnvádi eljárás karibdísze és a külföldi tanulmányi utazás scillája között az igazgató.

Mindenesetre már betelefonálta a képes és képtelen újságoknak, hogy a legközelebbi előadás csőrepedés miatt párnapig haladékos szünet.

Ekor tört rá Alagya Jeromos a maga tündökletes darabjával.

Hát a színigazgató végső szükségben ezt gondolta: hátha pénzt kaphatok ettől az örültől?

Átvette tehát az igazgató az Alagya darabját és azt szinlelte, mintha rögtön, mohón olvasni kezdené. Dehát erről szó sem volt! A színigazgató esse az adóhátról járt közben, aztán áttért barátinjére, arról egy borsos ruhaszámlára, arról... mellékes!

Amikor a színigazgató felütötte arcát a kéziratból, már kitűnően rászínlelte a műragyogást és így szólt:

— Ez aztán döfi! Edes Alagyaéskám, ez már döfi. Kitűzzük okvetlen ezt a darabot műsorunkra.

Toll nem percegetheti, írógép nem kattoghatja le hozzávetőleg sem Alagya Jeromos diadalmas lelkiállapotát. Annál pontosabban figyelte meg a ravasz színigazgató, aztán így beszélt:

— De nézze, Alagyaéskám! A mai viszonyok közt a színházi szakember véleménye nem dönti el a sikert. A közönség szeszélyes, makrancos, ezerfejű gyerek. Elejti a legjobbat is és rajong a butaságért is... Szóval én, egyénileg, drágagyöngynek tartom a maga művét. Ellenben a kockázatot nem vállalhatom, mint a vállalat vezetője. Hanem, ha esetleg maga is beszállana a darabja előadásának költségeibe, akkor...

Egy szó, mint száz: a színigazgató egy aránylag szerényebb összeget kelt fel sürgősen Alagyától, a darab előzetes megmunkálási költségei címén. És hozzátéve a saját megmaradt pénzét, a színigazgató még az éjjeli gyorsvonattal kiszökött Dél-Amerikába, tanulmányútra.
Azt a kutyalerremtette-teremburáját a világnak!

Mi jöhető tovább?

Alagya czentül már a színigazgató szakemberi dícséretei után még csak el sem csüggedhetett.

Ő ne volna kiváló drámaíró? Az lehetetlen! Csak hát szerencsétlen ember! Az első színigazgató, aki elfogadja darabját, tönkrement és földönfutóvá lesz.

Meg kell találni azonban ezzel a ragyogó darabjával most már okvetlen azt a másik színigazgatót, aki forgalomba hozza.

Alagya tehát még csak most durálta magát neki igazán csodás műve elszózásának.

Sajnos, a tündöklő darab következő bírálata így hangzott egy másik színigazgató őszinte kifejezéseivel:

— Nézze, Alagya úr! En bámolni tudom magát, hogy annyi év kudarcai után, meg nem unja hazálni ilyen kieszelni is nehéz, zagyva marhaságokkal, mint amilyen darabot nekem ideadott. Itt van, vigye és pusztítsa el a fészkes lenébe!

Alagya megbotránkozva, hűledezve, szédelegve, dühöngve, kétségbeesve jött el a válogatlatlan szavú direktorától rendkívüli darabjával.

Mint ilyenkor történik, a kábulat nyugtalansága és a nyugtalanság kábulata Alagya Jeromost hosszú-hosszú-hosszú sétán hajszolta végig az utcákon.

Tavaszi idő volt éppen. Enyhe, bizalommal és a jövőendő sejtelmeinek vajadásától terhes tavaszi idő.

Alagya Jeromos valahol Budán járt. Villák, kertek, rigófűtty, virágillat környékezték.

Hirtelen ellenállhatatlan kényszer sarkallta, hogy vegye elő darabját és olvasni kezdje az utcán. Csakugyan a lehetőség körébe tartoznék, hogy csapnivaló hülyeségek egyrelege?

Alagya olvasni kezdte az első felvonást.

Dehát az ég szerelmére! Alagya az első soron kezdve csupa mélyeséges értelmel, csupa szikrázó elmésséget, csupa lendületet, érdeket feszülő feszültséget olvasott ki darabjából.

Magafeledten, szinte önkívületiben, hangosan kezdte felolvasni magának a darab pergő párbeszédeit. Játszott, szavalt, gesztikulált Alagya Jeromos, egy láthatatlan színpadra képzelve magát, egy láthatatlan közönség elé.

De mi ez?

Egyszerre csak a felvonás ellenállhatatlan hatású zárómondatára valóságos taps rezzentette fel Alagyát.

Felnézett persze rögtön.

Egy nagy, villaszerű épület előtt állt éppen. Annak kitárt ablakából bámultak rá emberfejek. Ez volt a közönsége! Innen hallotta a tapsot.

Micsoda beszéd?

Az egyik ablakból és a másikkól is, hangosan, lelkesen, összevissza kiabáltak a derék emberek Alagya felé:

— Nagyszerű!... De milyen mulatságos, amily előadott... Miért nem folytatja...? Talán legokosabb volna, hogy: jöjjön kö-rünkbe!...

— Szívesen!... Boldogan! — kiáltott fel Alagya. Aztán mindjárt az épület bejáratát kutatta. Ahán! Hatalmas tábla díszlik a bejárat két oldalán és rajta mi is áll?

„Vizsgálóintézet. Biztos gyógymódok győngyelműség, idült bárgyúság, ön- és közvesze-lyes elmezavarok esetében is...

Ez az!

Melyik az igazi? Kedves kis lányom, ha szíve nem tud erre a kérdésre választ adni, senki más nem felelhet meg rá. Az igazság az, hogy — hála Istennek, — meg nem érett meg eléggé a házasságra s így egyik férfit sem kell a másik ellen ki játszania. Mondja meg mindegyiknek őszintén, hogy férjhezmenésre még nem gondolhat, tanulmányait akarja befejezni és nekik is más, sokkal komolyabb kötelességük van most a meddő udvarlásnál. Mondja meg nekik: sem a cigarettáról való lemondás, sem a másik ajánlat nem elég ahhoz, hogy valaki életét alapozza rá. Ehhez az szükséges, hogy a szív hangosan énekelje a kérő szóra az igent és feltétel nélkül, hívó lélekkel, áldozatokra kész szeretettel menjen a családi életbe a párját megtalált leány. Bizonyosan édesanyja is így gondolkodik, csak talán nem merete volna ezt így szavakba is foglalni. Mindenesetre kétszeresen jól esik, hogy közös megbeszélésük eredményeképpen fordultak hozzám. Erre törekszem én, hogy szülők és gyermekek között teljes legyen az összhang, kölcsönös a szeretet s a gyermek szívében a minden jót felismerő, hálás ragaszkodás. Levele reám vonatkozó részét köszönöm. Örülök, ha így, tudtomon kívül is segítettem jó osztályzatának elnyerésében. Szeretettel üdvözlöm édesanyjával együtt.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig irjanak jeligét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

M. F. né. Rövid idő alatt másodszor fordul hozzám anya és leánya, ugyanabban az ügyben. Ebben az esetben úgy érzem, mintha nagyobb volna hiúságuk, mint érzésük, mintha fontosabb volna a „mit mond a világ”, mint egy élet boldogsága. Ha szeretni nem tud a kislány, a házasság nem sokban különbözik a legrosszabb életformától, amit lány számára el lehet képzelni. Ezen nem változtathat sem jómód, sem szép lakás, sem kollégáinak irigykedése, sem a vetélytárs haragja. Mindez nem alap a házasságra s később szörnyű csalódásokkal, egy becületos férfi elrontott boldogságának súlyos terhével is meg kell fizetni érte. Most az idők halasztást adnak. Becsüljék meg ezt a szomorú haladékot. Ne arra törekedjék a kislány, hogy továbbra is dédelgetett kedvence legyen másoknak, hanem arra, hogy tisztázza érzéseit. Az már bizonyos, hogy a guruló arany elmélete nála is bevált: mikor azt hitte, máshoz fordult a férfi, azonnal hajlandó volt feleségül menni hozzá. De a próba bebizonyította, hogy ez sem volt komoly változás. A mai időkben mindenki kétszeresen el van s lesz foglalva a közösség léteérékéért folytatott munkával. Vesse bele magát leánya is. Nézzen körül: a sok szenvedés, ártatlan áldozat megtanítja, hogy az élet nem alkalmas most ilyen magánügyek megoldására. Talán ez a sok látott csapás megérleli s majd ráeszmél később, hogy elmúlt a gondtalanság korszaka és mielőtt valaki saját életét valójában megkezdhetné, még nagyon sok más életet kell segítenie.

Eltitkolt szerelem. Végre egy levél, amelyben nem csábításról beszélhet a tapasztalatlan fiatal leány, hanem komoly, tisztességes nős férfit akadt, aki léha közlekedését korrektilül hátrította el s nemhogy kapna a könnyű lehetőségen, hanem becületesen megmosta a fejét. Nem

is tudja, milyen hálaival tartozik ennek az embernek s nem is álmódja, mennyi tapintatra van szüksége, hogy felejtse eddigi könnyelmű viselkedését és tisztességes lányhoz méltóan kiérdemelje a férfi becsületét is. De nem ez a legfontosabb. Az a fájdalmas ebben a levélben, hogy láthatóan nem bírja felfogni, milyen lépésre lett volna hajlandó. Elvakultságában vesztébe rohanna, lelküismeretlenül feldúlna egy család nyugalalmát. Csak megfelelő büntetés lenne, ha aztán ráadásul elveszítené nyugalalmát, önbecsülését s beigazodna a többi, könnyelmű és felelőtlen teremtes szomorú seregébe. Ha nem érezném tapasztalatlanságát, ha nem sejténém, hogy rossz példák nyomán indult el, nem sok szót vesztegetnék levelére. De látom, hogy lelkében tiszta volna, ha mások nem inetegetnének feléje a könnyű élet, a léhaság mezejéről. Erősítse meg Magát. Várjon, míg egy férfi feleségül akarja. S ha egyszer megszeret valakit, majd megérti, milyen lélekgyilkosságra készült most, mikor maga eldobálásával a más legszentebb értékét akarta volna elrabolni.

B. Vera. Meg kell dicsérenem, hogy tizenhat esztendő korában a szünidőt hasznosan akarja eltölteni és szociális munkát szeretne vállalni. A mostani nehéz időkben erre sok alkalma nylik. Forduljon tanácsért a Vöröskereszt vezetőségéhez, VIII. Baross-utca 15. Irja meg körülményeit s kérjen útmutatást, hogy — lehetőleg lakóhelyén — milyen beosztásban dolgozhatna. Bizonyosan örömmel fogadják a komoly kis magyar leány jelentkezését.

Örök hűség. Erre a kérdésre a távollétt ideje adhatja meg csak a választ. Az elválas megpróbálja az érzéseket és majd megmutatja, mi a maradandó, mi a mulandó. Mert csak időtálló vonalozomra lehet életetket felépíteni.

Nőkről a nőknek

Írja: Hattyasy Katalin

EMPRIMÉ

az örök divat. Már évek óta kísérletezik egy-egy hazai, vagy külföldi nagy szalou, hogy kiszorítsa az emprimét a nyári és tavaszi napsütésből, de teljesen feleslegesen, mert ezt a tarka-barka, fiatalos ruhaanyagot a nők úgy megszerették, hogy aligha sikerül jó pár éven belül még divatosabbat kitalálniuk a kreatorknak.

Empriméből készül a kis délelőtti ruha, mert a karton és vászon emprimé a legszebb, legdivatosabb anyagok közé tartozik. Az ősős kis műanyagok is emprimék és azok a délutáni tisztaselyemruhák is, amelyek teljesen franciás szabásúak. Emprimé a divatos nyakkendőszelvény, amelyből egyszerű, egyenesvonalú ruha készül és emprimé a bélése a nyári kabátnak. Tarka virágok simulnak egymáshoz a strandruhák-nál és a shortoknál, de az emprimé színes anyaga igen jól hat az úszómedencében, mint fürdőruha is. A gummival húzott kartonemprimé fürdőruhák évek óta uralják a strandokat. Az apróbb strandholmik között jónéhány emprimécipőt fedezhetünk fel, spárga- vagy parafatalppal, valamint néhány emprimézsákot, vízhatlanítva.

Az emprimé, azaz nyomott anyagok mellett igen divatosak a kézfestésű anyagok, amelyek persze mindig exkluzívabbak lehetnek, egyéni tervezésűek. Ezek nemcsak a délutáni ruhákban szerepelnek, hanem a strandholmikban is. Anyaguk a vízben való mosást lehetővé teszi, de azért persze tanácsosabb tisztítóba adni őket.

Borvörös alapú emprimé ruha, piékkal díszítve
(Bécsi modell)

Zöld-fehér em-
primé ruha, fe-
hér madeiraesip-
ke díszítéssel
(Bécsi modell)

KÖZÖLJÜK OLVASÓINK ALAKÍTÁSI ÖTLETEIT

Véletlenül felfedeztem az egyik üzletben egy barnás, esacsau színű láncot fagyöngyökből. Csekély árért rögtön megvettem, helyenként elvágtam és készítettem belőle nyakfűzést, két klipszet, gyűrűt és egy széles karkötőt. Többen megkérdezték, hogy

hol vettem, erre tréfásan és egy kicsit büszkén azt válaszoltam, hogy külföldi... és elhitték! Ruháimat vagy rögtönzött ötleteim, vagy valamelyik sikerült modell után készítem. Színes állatkákat, figurákat applikálok turbánanyagból egyes ruhámra. Farkasfoggal zsinórozással vagy virágmotí-

vumokkal frissítem fel tavalyi ruháimat. Megúnt fekete ruhámra alkalmilag feltehető, fiatalos „Bébi-előkét” terveztem, fehér anyagból, széles, háromsoros csipkerüssel, az egyik sarkában mókás kis állatkával. Megrövidült, elől ráncolt skótkockás szoknyám aljára 15 cm széles csíkot varrtam ugyancsak ebből a színből, széles kantárszárat készítettem, ami két táskaszerű zsebbel végződik.

Beküldte: *Ollványi Ferencné, Budapest.*

Karesú hölgyeknek ajánlom a következő alakítást. Van egy régi, sűrűre santunguhám. A szoknyája, sok részbe szabott, így az egész ruhát nem igen lehetett átalakítani. Volt egy régi, sottis taftszoknyám. Ebből egyenlő nagyságú, nagy pettyeket szabattam ki és ezeket elszórtan rávarrattam a ruha felső részére és ujjaikra. A szoknyára pedig két nagyobb „pettyet” varrattam, zsebek formájában. Maradt még egy keskeny pánt, azzal a gallért szegélyeztettem. Nagyon esinos ruhám lett így. Régi ruháinkat kevés költséggel, ötletesen felfrissíthetjük így. Volt továbbá régi, barna szövetruhám is, sokat hordott, megúnt és a vállai is régi-divatú, keskeny volt. Bakfis koromból volt egy kinőtt, zöld szövetruhám, ebből vállszélességben elől, mindkét oldalon a szoknya aljáig érő, széles csíkot állítottam a ruhába. Ez a két csík hátul kiszélesed-

Délifáb

ve alkotja a derekat. Kis kihajtós gallérja van, elszókülő ujja. Ezzel az alakítással kedvessé varázsoltam a régi ruhát.

Beküldte: Berenczy Olga, Budapest.

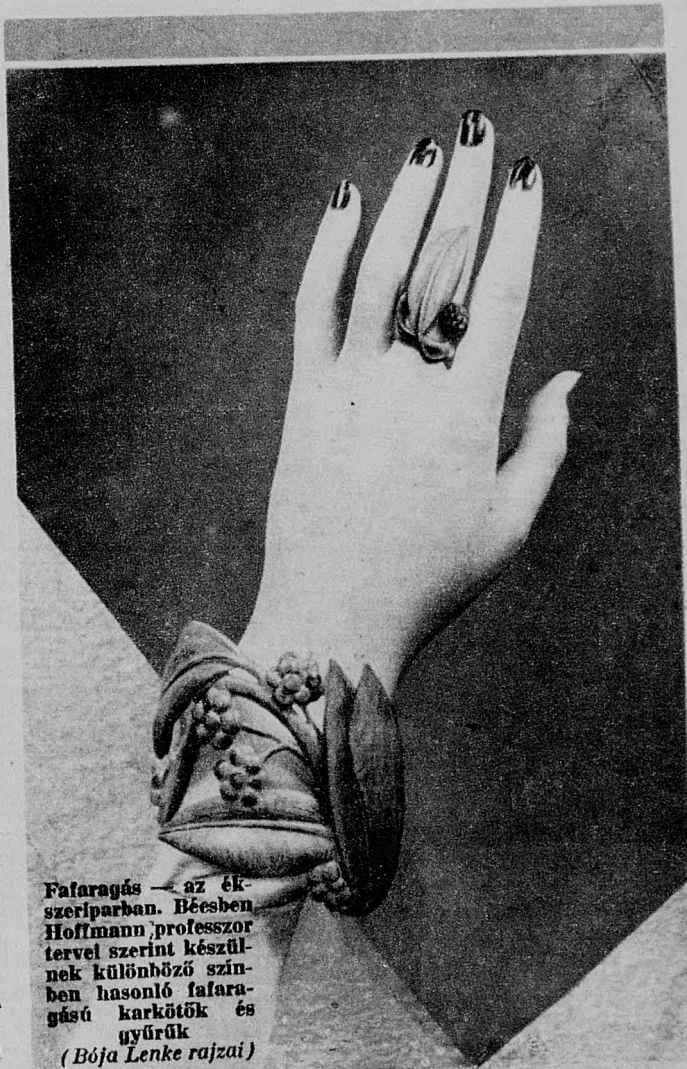
Méregzöld ripszfüggönyeink voltak. Ez részben nem divat, részben a Légo miatt fölösleges. Úgyis ládafiába került volna egy időre, gondoltam tehát egy nagyot és merészet, s kuli-kabátot szabattam belőle. Raglánfazonút, kerek vállal, s olyan szép lett, hogy bátran viselhetem kézzel festett, tarka, tiszta selyem ruhámhoz is.

Beküldte: Babarczy Margit, Szombathely.

Gyönyörű, valódi santung bútorhuzatunk volt. Ezekből kitellett: egy kosztüm, egy egyszerű, kis ruha és egy vállra akasztható, zsinórral összefűzött táska. A santung színe palackzöld volt, amit a kosztümnél változatlanul hagytam, a ruhánál azonban kézzel fehér kis csillagokkal festettem tele. Igen szép lett. A zsebek és a gallér széleit fehér selyempikóval díszítettem. Mindenki megkérdi, hol csináltattam.

Beküldte: Faraghó Úrszóné, Máramarosziget.

Nem hiszem, hogy akadna asszony, aki, ha lelkiismeretesen átnézi lomtárát, ne akadna legalábbis olyan anyagra, amiből parasztruhát lehet készíteni. Jó ez nyaraláshoz, strandra, nyáron még irodába is. Va-

Fafaragás — az ékszeriparban. Bécsben Hoffmann professzor tervel szerint készülnek különböző színben hasonló fafaragású karkötők és gyűrűk

(Bója Lenke rajzai)

lamikor megvettem minden nagyobb, szépszínű selyemmaradékot, amit találtam, mert akkor tucatjával készítettem a divánpárnákat magamnak és ismerőseimnek. A divánpárnakészítésnek azonban egyszer csak vége szakadt, de maradt jónéhány darab anyagom, amiből most egész ruhát szabtam ma-

gamnak. Cseresznyeszínű szoknyának a szélét, mivel rövidnek bizonyult, mintegy húsz centi szélesen feketével szegtem, fekete a pruszlikszerű felsőrész is, zöld és piros csipkefodrokkal díszítve. Kis kötényt is fabrikáltam hozzá, fehér batiszthól.

Beküldte: Szalay Eleménné kékfestő.

Délidő

az olvasó rovata

LEVELET KÉRNEK:

Fogarassy István őrm., M. 485.
Maleskovits Imre zenész, szkv., L. 696.
Kovács Sándor II. hv., B. 819.
Dávid István hv., B. 819.
Máté József hv., B. 819.
Kardos István hv. B. 819.
Kiss Gyula hv., B. 819.
Szarvaszói Sándor hv., B. 819.
Csupek Gyula hv., B. 819.
Vigh Pál hv., V. 562.
Kovács Vilmos hv., V. 562.
Ivanits István hv., V. 562.
Major Mihály tiz., V. 562.
Kovács Emil hv., K. 225.
Buzás Márton szkv., K. 924.
Gaál Andor tiz., F. 702.
Szemál Pál hv., F. 702.
Balázs Lajos hv., F. 702.
Kovács Sándor hv., F. 702.
Birton Ferenc hv. M. 205.
Rabold Géza hv., M. 205.
Rác Mihály hv., M. 205.
Borbándi János hv., M. 205.
Halmi Ferenc őrv., M. 205.
Széles László őrv., V. 345.
Cibor Pál hv., V. 945.
Tóth István tiz., V. 945.
Biro József szkv., K. 369.
Szalkai Mihály tiz., K. 631.
Sigtár János szkv., K. 631.
Nagy István őrv., K. 631.
Jenicsevics Rezső hv., K. 631.
Kiss Sándor hv., K. 631.
Trembecki László hv., K. 631.
Kamianszky András hv., K. 631.
Mallnák Imre hv., 631.
Hámory Pál őrm., C. 102.
Takács Sándor szkv., C. 102.
Kádár István hv., C. 102.
Bodnár Lajos hv., C. 102.
Tóth Péter szkv., K. 656.
Sárdy János őrv., K. 656.
Szalma Sándor tiz., 656.
Danka Károly őrm., F. 299.
Rajos András szkv., B. 568.
Kardos István őrv., B. 568.
Zsilkkó Lajos őrv., B. 568.
Molnár János tiz., B. 568.
Fekete Géza hv., D. 481.
Csorvási Gedeon, D. 481.
Simkó András hv., D. 481.
Kiss Pál hv., D. 481.
Jász József hv., D. 481.

Engelthart János szkv., C. 924.
Vági Antal őrm., V. 626.
Négy bajtárs, V. 189.
Kovács Géza őrv., C. 186.
Egy főhadnagy és egy hadapródőrm., B. 670.
László János hv., B. 668.
Nagy Árpád hv., B. 668.
Ferenéz Péter őrm., V. 155.
Földesi István hv., V. 155.
Rác József szkv., V. 155.
Szeder Mihály hv., V. 914.
Szulal Gyula tiz., B. 772.
Lipót István tiz., V. 945.
Kuczmann Béla hv., V. 945.
Bartos István hv., 945.
Magyar János hv., V. 945.
Kollonics Alajos hv., 945.
Peresli János hv., V. 945.
Biresák János hv., V. 945.
Varga József szkv., V. 945.
Magyar János tiz. D 630-ra.
Kora Miklós honv. D 630.
Cser Ferenc őrv. L. 870.
Három központos B. 670.
Vrank János honvéd, B. 830

Bottka Ferenc szkv. B. 830
Nagy Sándor tizedes, Z. 221

ÜZENETEK A FRONTRÓL:

Mindig szeretettel gondol egy szőke szé-
kely kislányra, „Hajnira” egy harcoló ka-
tona. Székely Zoltán az M. 120-ról.

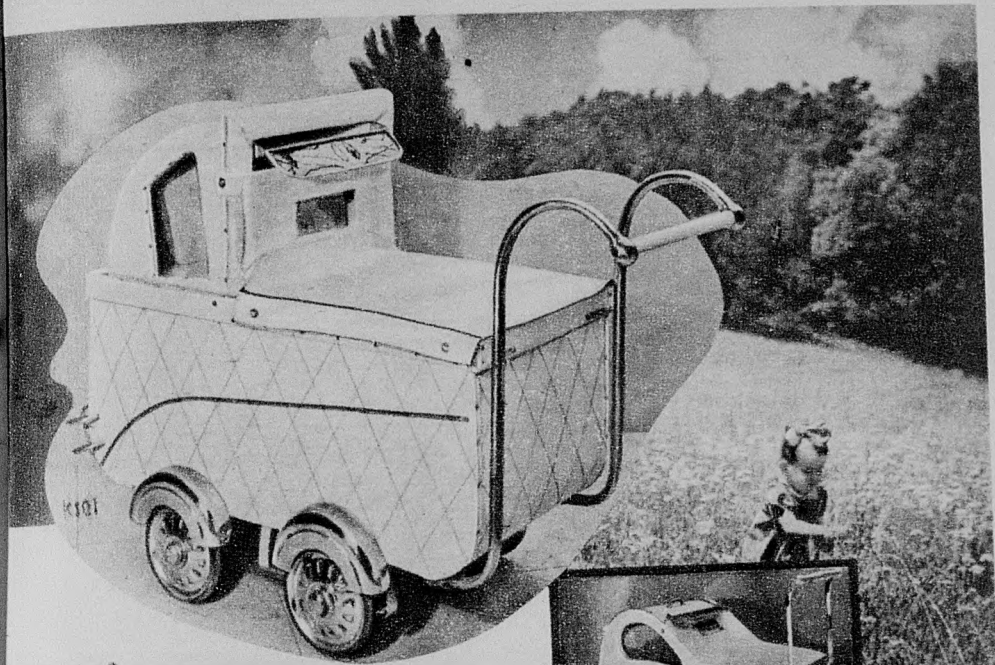
Bai József őrmester Bugyira, feleségének,
gyermekének, nevelőapjának és Rákospalo-
tára bátyjának, Farkas József szkv. feleségé-
nek, kislányának Kónyba, szüleinek Herceg-
falvára, és testvéreinek szeretetteljes csók-
jait küldi és levelet vár.

Forgó József tizedes bátyjának, rokonai-
nak Pestszenterzsébetre és Maklára ugyan-
csak szívélyes üdvözetet küld. Ő is levelet
vár, jól van és minden jót kíván.

Szuloki Ede szakaszvezető (Tábori posta-
szám B. 748) üzeni édes feleségének és szülei-
nek: jól van, egészséges, születésnapjára
az ajándékot megkapta, amit szeretettel
köszön.

ta

m, B. 670.

Hálókocsik

Ha valamelyik kocsit érdekelné, kérjük a modell-szám közlését s konkrét árajánlattal szolgálunk.

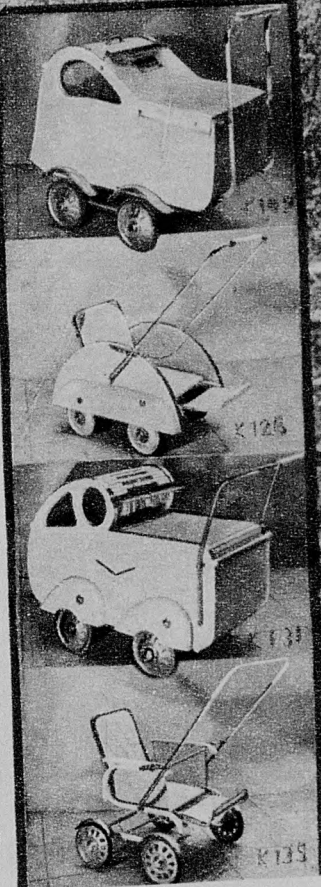
K. 101. Luxus modell, karosszériába süllyeszthető — három fokozatba állítható — tetővel, spirálrúgós vagy hevederes alvással, bőrvászonnal kárpitozva, steppelve és vattázva készül, beépített pelenkatartóval, golyóscsapágyas kerekekkel, zárt sárvédőkkel.

K. 109. Jó polgári igényeket kielégítő mélykocsi, spirálrúgózással, golyóscsapágyas kerekekkel. Kétféle kivitelben készül: bőrvászonnal kárpitozva és steppelve (K. 109.) és tartós festett megoldással (K. 110).

K. 126. Sportkocsi, modern, áramvonalas forma, bőrvásznon bevonással, belső kárpitozással, szabályozható háttámlával és lábtartóval. Beépített pelenkatartó, átváltható tolórúd, golyóscsapágyas kerekek főbb jellemzői.

K. 131. Ismét egy mélykocsi a javából. Redőnye csúsztatható, szellőzése tökéletes, amellet rossz időben tökéletesen zárható. Napellenző, bőrvásznon kárpitozás, lökhárító, krómzott lémrészek, golyóscsapágyas kerekek teszik kívánatossá.

K. 135. Cső alvázú sportkocsi. Szabályozható háttámla és lábtartó, csillagkerekek, előre-hátra váltható celluloid toló — ez a műszaki megoldása. Két kivitelben készül: festett alvással (K. 135.) és krómzott alvással (K. 136.).

DIVATCSARNOK
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 70-76

zúke szé-
rcoló ka-
l.
eségének,
kospalo-
feleségé-
Hereg-
es csók-
rokonal-
a ugyan-
s levelet
i posta-
és szülei-
snapjára
eretettel

fiuka

IRTA: EMŐDY ZOLTÁN

Kilenc keserves órahosszat tartott az utazás Sátoraljaiúj helyig. Hozzá még: éjszakai vonaton. Óreg este ült be Zoltán a bánatos személyvonatba, a Keleti-pályaudvaron. A szakaszban, ahol elhelyezkedett, búsan zöldelt a gázvilágítás. Örök, kiirthatatlan, személyvonati másodosztályú fülkeszag terjengett csendes mélabúval. Aludni szeretett volna a hosszú úton. Almos volt, kimerült s hozzá éjjelre pöccent már a pályaudvari kivilágított óra mutatója.

Fülkebeli útítársa kettő volt, azazhogy három. Idős házaspár és egy kétököllyi, fekete kutya. Amolyan öleb, vagy még inkább: ölebecske.

Az idős úr elővette duplafedelű aranyóráját. Flepatintotta és szólt:

— Tizenkettő-kettő. Nyolc perc múlva indulunk.

Az idős asszony még jobban magához szoritotta az ölebecskét és így szólt hozzá:

— Hallod? Nyolc perc múlva indul a vonatka!

Es még hozzátette:

— Billelle, billelle, dellennen, dellennen: megyünk haza, bizonyám!

Azzal, hogy billelle, meg dellennen: nyilván a vonat zótyógését kívánta utánaezni.

Kisvártatva ismét megszólalt az idős úr, miután pattintott:

— Tizenkettő-nyolc. Két perc múlva indulunk.

Majd, mikor érkezett a tizenkettő-tíz és megindult a vonat:

— Tizenkettő-tíz. Indulunk. Már megyünk is!

Az idős asszonyból kitört a lelkesedés:

— Megyünk, aranyos kutyucikám, megyünk tata!

Márhogy: haza.

Es legott bontani kezdte az úti elemózsiaát. Volt abban minden jóféle. Három szendvics: egy a férjnek, egy a kutyának, egy magának. Pogácsák, pirinyók: ismét harmadolva. Szaloneukor: három-három szem.

A kutyus beleszimatolt a csomagba. Vékonykás lábszárai, gyűszűnyi fekete ora: megremegtek a gyönyörűségtől. Pici nyelvét körüljártatta, cérnahangon kedveskedett, szeme szikrázott az örömtől. Az idős úr meg is szólalt:

— Bontsd már, szívem, gyorsabban azt a csomagot. Szegény Finci olyan éhes.

— Jaj, egyem meg a lelkedet, Fincikém; adom már, adom már!

Szólt az idős asszony és az első szendvicsét Fincinek adta. Úgy gyönyörködött aztán a házaspár:

— Nézd!

— Eszik!

— Milyen édes!!

— És hogy' rágja!

Mintha az első kutya lenne a földön, amely úgy eszik, hogy: rág. Csodálatos ez az élet és csodálatosak a természet titkai.

A vonat befutott Kőbánya-Felsőre. A kalauzok elnyújtott hangja behallatszott:

— Kőbánya-Felső!

Az idős úr így szólt nejéhez:

— Kőbánya-Felsőn vagyunk.

A neje:

— Igazán?

Az idős úr pattintott, megnézte az óráját és válaszolt:

— Bizony. Egy óra s harminchárom perc múlva megérkezünk.

Borzalom. Ezek addig pityegnek itt a Fincijükkel? És az idős úr minden állomáson pattintani fogja az óráját? És bementje az állomásneveket? Végre is mindenkinek vannak idegei!

Fincit éppen bonbonnal kínálták, mikor a vonat megállt Rákoson. A kalauzok elnyújtott hangja idehallatszott:

— Rákos!

Az idős úr pattintott és szólt:

— Rákos. Még egy óra huszonnyolc perc utazás.

— Rákos? — kérdezte neje, elmélázva.

— Rákos — szólt a férj.

Tizenkettő-harminckor indultak tovább. Élénk káröröm kelt Zoltánban. Ez a vonat ugyanis most már meg sem áll Hatvanig. Elmaradnak tehát a megállókénti patintások, pontos időjelzések és verhetetlen állomásmegállapítások. Legalább ez a vigasztalás... Mert a pityegés, az örökös foglalkozás ezzel a Finci nevű ebbel, tovább tartott. Kezdte elhagyni a békétűrés Zoltánt. Különösen akkor, amikor látta, hogy a harmasban elköltött úti evést hőpalaekból esurrantott meleg kávé fejezi be s elsőnek Finci, másodiknak a férj, harmadiknak a feleség iszik a csavaros pohárból. A családi vaesora véget ért és akkor hosszas gyönyörködés kezdődött. A szeretet kitörései odáig mentek, hogy az idős asszony hevesen magához ölelte a kis bestiát és így lelkendezett, hogy Zoltán, az idegen útítárs is értsen róla:

ZSIROS, FÉNYES BŐRŰEK
„HELACIT”-lól szépülnek
SZAKÜZLETEKBEN!

ez
E
kim
ami

nem
szerete.

A férj
getődzött,
runk — s az.

Zoltán most
ezt az ebet.

Finci mint egykepos
határozta, hogy bosszu
esaládon, amely nem ha

Mindhárman, illetve mi
netiránynak szembe ültek; a
pamlag üres volt. Zoltán ült az a
lett. Mellette az asszony, ölében F
val; az ablak mellett a férj.

Ujságot vett elő s úgy tett, mint
beletemetkeznek. Am. korántsem olva
sott! Csak zörgette a papiroost. Sebesen
nyitotta szét az oldalakat, olyan villám
gyorsan és akkora zörejjel, hogy az ilyen
kis elnevelt, kényeztetett, ideges dög, mint
ez a Fiuka, már az első pillanatokban
majdnem sokkot kapott az ijedtségtől.
Viháncolt is a koros hölgy ölében!

Sikerült; akkor aztán tovább folytatta
a bosszúhadjáratot. Hirtelen hatalmasat,
neveletlenül hangosat ásított. Fiuka
riadtan szűkölt fel, már amennyire
cérnahangjától kitelt. A koros hölgy alig
győzte esillapítani.

De most jött csak a java! Ujságja
mögé bújtt Zoltán, úgyhogy a hölgy nem
láthatta, hisz egészen mellette ült. Ak
kor — mintha véletlen műve lenne —
egy energikus repesztéssel ablakot sza
kított az ujságlapba. Olyanformán, hogy
azon keresztül láthatta az izgő-mozgó
Fiukát és Fiuka is láthatta őt, de meny
nyire! Grimászokat, legkülönfélébb po
fákat vágott feléje s az a kis ideggöres
egyik halálfélelemből a másik szív
billentyűzavarba esett. Teljes csendben
végezte bosszúműveleteit Zoltán, és így
az idős házaspár nem tudta mire vélni:
mi történt egyszerre Fiukával, pedig
„olyan jó volt” az utazás kezdetén!

Fiuka végül is annyira magánkiüül
lett, hogy az idős hölgy legjobbnak
vélte, ha kiviszi sétálni a folyósóra. Ki
is vitte s akkor tisztán hallatszott, hogy
a férj valami megkönyebbülési sóhajtas
félébe kezd... De rászólt neje:

— Te nem jössz ki, Dezső?

És Dezső kiment engedelmesen. Attól
fogva kettesben sétáltatták a férget a
szűk folyósón. Már már visszatelepedtek
volna, de Fiuka a fülke ajtajánál oly
kétségbeesett nyivákolásba kezdett mind
annyiszor, — hiszen Zoltán ráfintorgott,
nehogy visszahozzák, — hogy a házaspár
tovább kényzerült sétáltatni éjnek ide
jén, rázós vasúti kocsi szűk folyósóján az
idegösszeomláshoz vészesen közelítő ebet.

Déliháib

.. 228.

Felvették. Letették. Ismét ölbevették.
Gyomoresőppeket diktáltak a hisztériás
bestiába; hogy talán a gyomra fáj sze
gény esőppikének. Az se használt. Pró
báltak vele mindent. Végül már olyan
zenebona támadt, olyan hangosan folyt
a konzílium és úgy üvöltött Fiuka: hogy
a szomszéd szakaszokban felébredtek az
alvók. Ingujjra vetkőzött tömzsi férfiak
dugták ki borzas fejüket az ajtón és
öklüket rázva fenyegetődztek:

— Kitekerem a nyakát annak a ku
tyának!

— Disznóság, ilyen cirkuszt csinálnak!

— Kihajítom mindjárt azt a kuvaszt!

Ez volt a legnagyobb sértés. Hogy
Fiuka — kuvaszt! Ez a pedigrés öléb!
Ingerült vita robbant ki. A férj és az
egyik borzas végül névjegyet eserélték.
Az asszony sípítozott:

— Dezső, torold meg a sértést!

A vonat lassított, villanyfénybe ért s
megállt.

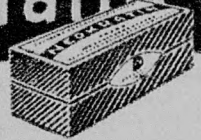
— Hatvan! — kiáltották a kalauzok.

Amikor Dezső, neje és Fiuka... boesá
nat! Fiuka, Dezső és neje lekecmeregtek
a kocsiról, az utasok még hosszan mor
mogtak utánuk. Míg csak el nem tűn
tek a „kijárat” felirású kapun.

Zoltán meglepéssel helyezkedett el
a pamlagon. Végre — egyedül! Nehez
munka volt, de fő a szívós akarat, mely
végül is diadalt arat.

Neokratin

Féjfájás ellen

Kapható gyógyszerárakban.

si Ódon most
és művészetét
valóban méltó emléket
legnagyobb hegedűművé-
netsége hosszú évtizedeken
Európát. Paganini kétségtelen-
a volt hangszerének, azonban
minden bizonnyal hozzájárult az a
hely az őrdög hegedűsének lényét körül-

az itthoni hallgatók felé.
Meg kell említenünk ebből az
alkalomból, hogy a második
világháború Gyóni Géza
egyre népszerűbben bontako-
zik a sorozatos előadó este-
ken, amelyek a honvéd léma-
jú irodalmunk teljesebb meg-
ismertetését szolgálják.

A mai hadirodalom ma-
gasan kiemelkedő alkotásait
képpiselik a kiválóan talen-
tumos szerző versei, szép-
prózája és háborús naplói
eggyaránt nagy lelki gazdago-
dására a magyar olvasók-
nak.

Erdődy Mihály, az euró-
pai nevű folkművészünk —
akinek nemrégiben jelent
meg éragadó képesalbuma
a hősi halált halt Kormányzó-
helyettesünk kislejéről, —
most a külügyminisztérium
kulturális osztályán dolgozik
a külföld számára készült
különö ismertető munkák
illusztrálásával. A „Volk
und Reich” sorozatnak
néhány köteté már meg is
jelent, — most azt a kötetet
készíti elő gyönyörű felvéte-
lekkel, amelyek Debrecen
hivatottak hűségesen bemu-
latni az európai olvasónak.
A cél nem mindennapi, te-
hát a szakértelmen kívül nagy
hozzáértést kíván meg a foto-
grafusától a magyarság ismer-
tetét illetőleg is. A felvételek
ebből a szempontból is éra-
gatók s biztos, hogy a Han-
kiss János államtitkár elő-
szavával megindult ismerlető
sorozat nagy sikert arat majd
külföldön.

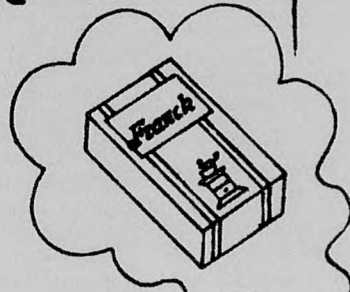
Ódon avatott tollal világítja meg a Paganini-
rejtélyt, amely ma is érdekli az embereket. Az európai Paga-
nini-irodalomban különös érdeklődésre tarthat számot ez
a mű, melyet közeljövőben német és francia nyelvre is lefor-
dítanak. Külön érdekessége a regénynek, hogy a történelmi
hűség mellett fordulatos, érdekesítő történetben tárja elénk
Paganini szinte mesészerűen, fantasztikus életét. Így azután
nemcsak tanulmányos, hanem valóban érdekesítően érdekes
irodalmi élmény is Barsi Ódon új regénye.

UNGARN UND NACHBARVÖLKER (Dunubia)

A középeurópai népek együttműködésének szükségét
már századok óta felismerték a Dunavölgyben élő népek
egy-egy nagyjai. Munkálkodásuk és nagyjelentőségű felis-
meréseik azonban elfecsérelődtek akkor, amikor a nagyhatál-
mak próbálkoztak bármiféle imperialista megoldásokat találni.
Most a Magyar Balkánbizottság Gál Istvánt bízta meg a
gazdaságilag egymásrautalt dunavölgyi népek közös érdekei-
nek és művelődési kapcsolatainak bemutatásával. Természetes,
hogy ebben az óriási problémában fölösleges lenne minden
olyan megoldás, amely tendenciáikat szolgál! Éppen ezért a
kérdés legalaposabb ismerőt gyűjtötte egybe kitűnő kultúr-
politikai érzékkel Gál István, olyanokat, akik egyes részker-
éseket is hajszálpontosan ismernek. Így Pukánszky Béla,
Miskolczy Gyula, Gáldy László, a legifjabb akadémikus,
Hadrovics László, Rásonyi László és Csuka Zoltán vonulnak
fel ebben az értékes kötetben. Teljes tudományos apparátus-
sal azt bizonyítják, hogy a szomszéd népek között fennálló
évszázados kapcsolatokat ezekben a válságos történelmi pilla-
natokban nem kell letagadni, hanem a megértés jegyében kell
kijmunkálni, hogy végre megtaláljuk az együttműködés leg-
jobb módozatait. Ha a másik oldalról is ilyen jóakarattal
vizsgálják ezt a súlyos problémátömeget, akkor az évszázados
hagyományok útjai éppen a ma bizonyulnak járható utaknak.

A Magyar Rádió megemlékezésén kívül ünnepély
volt szülőfalujában, Gyónon. Az évforduló alkalmából
Gyóni Ferenc, a költő köteteinek 1915 óta sajtó alá ren-
dezője befejezte Gyóni Géza élményszerű életrajzát.
A könyv színes fejezetekben elénk vetíti az előző „világ-
háború Petőfijé”-nek regényes életét gyermekkoruktól a
költő mártírhaláláig! Érdekesítő volta mellett kort-
történet is ez a regényes életrajz. Rab évek kálváriája
kellett ahhoz, hogy Gyónit itthon is elismerjék. A mű
a Kaszás könyvkiadó kiadásában jelenik meg.

Egymagában
vagy
kevés tejjel
keverve kitűnő

Franck
cikóriakávé

most
 részét
 emléket
 művé-
 dedeken
 ségtele-
 zonhan
 t az a
 körül-
 ganini-
 i Paga-
 mot ez
 is lefor-
 ténelmi
 a élénk
 azután
 érdekes

ükségét
 népek
 felis-
 gyhatal-
 találni.
 meg a
 érdekei-
 észetes.
 minden
 ezért a
 kultúr-
 részkér-
 y Béla,
 émikus,
 onulnak
 parátus-
 fennálló
 ni pilla-
 ben kell
 és leg-
 karattal
 százados
 itaknak.

mpély
 almából
 lá ren-
 trajzát.
 „világ-
 nktól a
 t kor-
 váriája
 A mű

A DÉLIBÁB HUMORA

Bökező ember

— Drágám, annyira szerettek, hogy nincs olyan áldozat, melyet ne hoznék meg érled.
— Elveszel feleségül?
— Azt nem, de ha akarsz, eljegyezhetlek.

Rekord

— Pista rekordot csinált. Vácott biciklire ült és félóra alatt benn volt Pesten.
— Ez lehetetlen.
— Egyáltalán nem. Vác után árokba esett, kitörte a lábát és egy mentőautó beszáguldott vele a Rókusba.

Nagy baj

— Hallottam, hogy elváltál a feleségedtől. Kinek a hibájából mondták ki a válást?
— Az enyémből. De csak egy hajszálon múltott a dolog.
— Egy hajszálon?
— Egy szőke hajszálon, melyet feleségem kabátomon talált.

Magas ár

— Kedves mester, a kiállításon láttam egy kis szobrát. Megvenném, mit kér érte?
— Kétezer pengőt.
— Ugyan kérem, ne esinátjon olyan árat, mintha már legalább ötszáz esztendeje halott volna.

— Kérem húzza át ezt a régi női képet és írja alá: Ettől elváltam. Ugyanis újra nősülök. (Woche)

ÉPPEN JÓKOR!

— Öregem, megadom neked azt a hűsz pengőt, amelyért annyit gyötörtél.

(Woche)

Pontos válasz

— Pista, hányszor mondtam neked, hogy ne üvöltözz ill az ablakom alatt?
— Eddig pont nyolcszor, bácsi kérem.

Nehéz ügy

— Ebből az orvosságból vegyen be egy evőkanállal.
— Mikor, kérem?
— Mindig negyedórával a fájdalom fellépte előtt.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válasz helyeg beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk. Művészek és közéleti szereplők lakiméit, telefonszámát nem közölhetjük. Magánéletüket érintő kérdésekre nem válaszolunk.

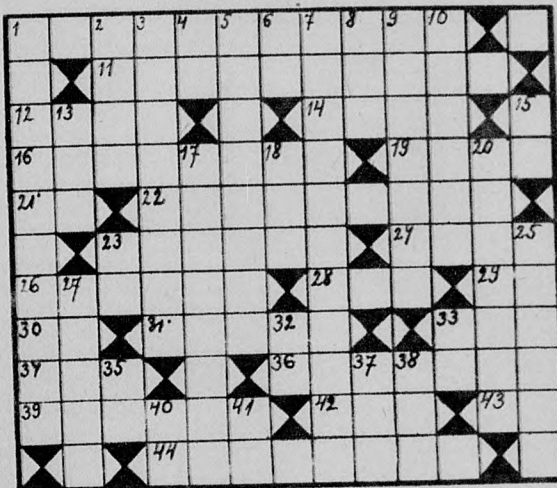
M. I., Cibakháza. Helyszüke miatt, sajnos, nem közölhetjük írásait; kéziratot vissza nem küldhetünk. — **Dr. R. Béla.** Filmötleteivel kopogtasson be valamelyik „filmháza” (Erzsébet-körút 9—11 és Erzsébet-körút 8) bármelyik filmgyártó vállalatához. — **Horvát Klári, Kolozsvár.** Sz. L. visszavonult a színpadtól azon okból, amit másról feltételez helytelenül. Az említett lap megszűnt. Kérése nem időszerű. — **Erdélyi.** Verse számára sajnos, nincs helyünk. — „**Sabac**”. Nem tetszett. — **D. K. V.** és gimnazista. Még önállóan. Mintha megadott rímek kaptafájára húzták volna a két verset. — **F. I., Kmt.** Olvastunk már sikerültebb költeményeket is. — **v. B. K., Feled.** Novellája jó, de sajnos, kívülről érkezett kéziratokat helyszüke miatt csak

a legtrikább esetben közölhetünk. — **S. A., Mezőherény.** A kértezett dal Lehár Ferenc szerzeménye. — **Szegfi.** Rajzai fejletlenek, de azért kérjen szaktanácsot egy rajzólótól. — **Kolozsvár.** Aníg meg nem győződött a való helyzetről, ne üljön fel a pletykáknak. Ha pedig igaznak bizonyulnának, az a nő nem méltó magához, ne búsuljon miatta. — **Érdeklődő.** A Vöröskeresztnél tudakozdják, Budapest, Baross-u. 15. — **Szilágyi.** Ezt a kérdést a hatóságok már pontosan szabályozták. — **Uj.** Csak irodalmi értékű írásokat ismeretünk. A kritikáért természetesen nem kell fizetni. — **Apolló.** A fizetést megegyezés szabályozza, 18 éven túl. — **Vitéz Somkuty Alajos.** A Bibó-regényeket újból sürgesse meg a kiadónál.

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadóulajdonos: Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
Budapest, VII., Dohány-utca 12

KERESZTREJTVÉNY

szintes: 1. A „Magyar sasok” főszereplője. 11. Az „Irta az élet” c. film női főszereplője. 12. Pl.: a tétvörös. 14. ... Parlo (letűnt amerikai filmesillag). 16. Az agyag ipari feldolgozása. 19. Szent István lilomos herceg-fia. 21. Az ezüst vegyjele. 22. A Cunard Line óceánjáró hajója, melyet egy német búvárhajó 1915-ben elsüllyesztett. 23. Felékesített. 24. Norvégia szék- és fővárosa. 25. Hósi halált hal a harcmezőn. 28. Kötületések díszítik a mellét. 29. Német személynév. 30. Vitéz Endre névele. 31. Kipling vezérfarkasa. A Dzsungel könyvében. 33. Harcias kabil-törzs. 34. Zathureczky keresztneve. 36. Az istentisztelet vezérgondolata. 39. Ráférne egy kis hizókúra. 42. ... mars! 43. Bagolyhang. 44. Nemes sportág.

Függőleges: 1. Nyári előétel. 2. Keleti fejedelem. 3. Leonardo da Vinci világhírű festménye. 4. „N”. 5. Jannak való gyümölcs. 6. Evezős-Club. 7. ... mi jó falat, szem, száinak fingere. 8. ... hal (békaporonty). 9. Óreg róka, gyakorlott. 10. A három testőr egyike. 13. Zúg ikerszava. 15. Irány az óvóhely! 17. Berliini zenész! 18. Keresztény Ifjúsági Egyesület. 20. Neves angol térképész és utazó (Walter). 23. Ellentétes költő. 25.

Nagyvárosi mulatóhely. 27. A melybe hajó. 32. A lanthan vegyjele. 33. Hullanak a könnyei. 35. Vallásrövidítés. 37. Budai basa volt. 38. Kötűnő hálószővő. 40. Táray magánhangzó. 41. Fordított párosbűtű.

BETŰREJTVÉNYEK

1
D DDDD-d

2
.. alád
X

3
Sz mmmM

4
a a a i a a
a i a a a a i
a a a i a a a
a a i a a a

5
+ H
L

6
M
a Marostye

A mult számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

AGYALUFORGÁCS
LÉLETELEME O
AGTÁRS NSÉR
TYP SATOR BUB
TEÁS VID KORA
OROGNA AKORÁN
MEER LÁZ ROZÁ
OKR SÓDAR SIL
SELETEVÉS AL
A BEJ LAKIK Á
KEREFERKÓMZS

A 27. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Aranyóra. 2. Pénztárca. 3. Hében-hóban
4. Találomra. 5. Kelevéz. 6. Partizán.

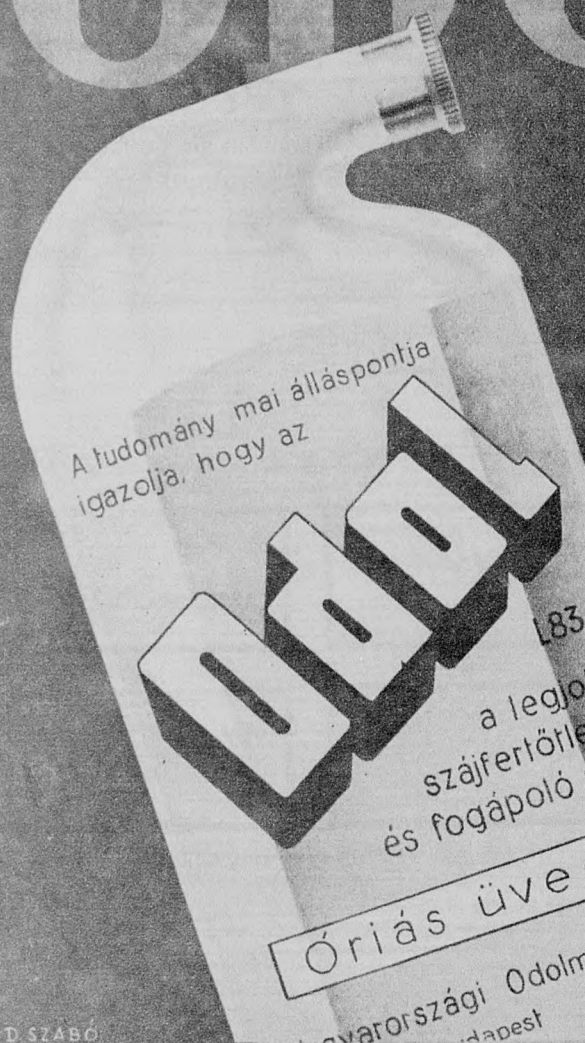
A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre
6 pengő, félfévre 11 pengő 80 fillér.
Egyes szám ára — pályaudvarokon
is — 50 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-
pest, VII. Dohány-u. 12. Telefon:
Szerkesztőség: 225-461. Kiadó-
hivatal (reklamációk): 223-832,
423-771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest
(Felelős vezető: Molnár József)

Ha kiolvasta a DELIBÁB-ot, küldje ki
a frontra harcoló katonáinknak.
Továbbítja a Vöröskereszt
Budapest, VIII. ker.
Baross-utca
15.

ODOL

A tudomány mai álláspontja
igazolja, hogy az

ODOL

83
a legjobb
szájfertőtlenítő
és fogápoló szer

Óriás üveg

Magyarországi Odolműve
Budapest

D SZABÓ

VÉDI GYERMEKEI EGÉSZSÉGÉT